

Tillægsbetænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 15. marts 2006

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsdrivende virksomheders aflæggelse af årsregnskab m.v. (årsregnskabsloven), bogføringslov samt lov om statsautoriserede og registrerede revisorer

(Reduktion af revisionspligt for visse virksomheder og reduktion af andre administrative byrder)

[af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen)]

1. Ændringsforslag

Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget efter dette blev henvist til fornyet behandling i udvalget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 16. november 2005 og var til 1. behandling den 22. november 2005. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervsudvalget. Udvalget afgav betænkning den 2. marts 2006. Lovforslaget var til 2. behandling den 14. marts 2006, hvorefter det blev henvist til fornyet behandling i Erhvervsudvalget.

Møder

Udvalget har, efter lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i 1 møde.

Spørgsmål

Udvalget har under den fornyede behandling af lovforslaget stillet 2 spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Alle udvalgets spørgsmål og ministerens svar herpå samt bilag 13 er optrykt som bilag 2 til tillægsbetænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* i den affattelse, hvori det foreligger efter 2. behandling. Flertallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S, RV og SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Socialdemokraternes, Det Radikale Venstres og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget udtaler, at S, RV og SF har brugt mange kræfter på denne sag og beklager, at resultatet indeholder så mange mangler.

Det er vor klare opfattelse, at forslaget på grund af en total mangel på kontrol åbner en ladeport af alvorlige huller. Mange store kapitalfonde og andre virksomheder med store aktiver bliver fritaget

for revisionspligt. Mange virksomheder kan konstruere sig ud af revisionspligt for hele eller dele af virksomheden.

Ingen vil få at vide, hvis en virksomhed »afskediger« revisor under arbejdet. Årsregnskabsloven kræver ikke, at omsætningen fremgår af regnskabet. Det indebærer, at der bliver store problemer med at konstatere, hvilke virksomheder der har revisionspligt, og hvilke der ikke har revisionspligt.

Vi er meget overrasket over, at Venstre og Dansk Folkeparti på denne måde accepterer en manglende kontrol og helt sikkert åbner for øget snyd og svindel. Det er også for os overraskende, at en liberal regering indliciterer kontrolvirksomheder. Vi finder det helt umuligt, at de 45 offentlige kontrollanter ved SKAT kan gennemføre bare en brøkdel af den nødvendige kontrol.

Det er væsentligt for befolkningen at vide, at lovforslaget ikke alene omfatter små virksomheder. Vi har kendskab til en virksomhed, hvor balancesummen er over 7 mia. kr., som alligevel bliver fritaget for revisionspligt efter dette lovforslag. Det kan ikke være korrekt, at en sådan virksomhed kan slippe for revisionspligt i en eller anden form.

Vi er helt enig med regeringen i, at de administrative byrder bør lettes for de små og mellemstore virksomheder. Derfor har vi foreslået, at selskaber med en omsætning på op til 20 mio. kr. vil kunne få lettelser, så disse små og mellemstore virksomheder ikke behøver en tilsvarende revision, som Danmarks største virksomheder. I stedet foreslår vi en gennemgang/et review i disse virksomheder baseret på RS 910 (RS 3400) og gerne med yderligere krav.

Vi har konstateret, at de borgerlige partier ikke mener, at RS 910 (RS 3400) alene er sikkerhed nok. Det er i og for sig forståeligt, men så kunne ordførerne fra disse partier foreslå, hvad der skal tilføjes af øgede krav. Det er vor opfattelse, at RS 910 (RS 3400) er klart at foretrække frem for ingen revision overhovedet, da der til RS 910-regimet fast er tilknyttet en revisor, som samfundet kender. Denne kan derfor på samfundets vegne sige fra over for ledelsen. Vi var under forhandlingerne altid positive over for en drøftelse af dette. Vi er overbevist om, at erhvervslivet ville have opnået væsentligt større administrative besparelser ved vort forslag frem for det, der bliver vedtaget.

De borgerlige partier kræver, at en virksomhed med en omsætning på 3½ - 4 mio. kr. skal have samme revision som landets allerstørste virksomheder, da revision er revision. Socialdemokraterne så gerne lettelser for de små og mellemstore virksomheder på dette område.

De borgerlige ordførere taler imod RS 910 (RS 3400), hvilket overrasker os meget, da det i stor udstrækning er den standard, der bruges blandt de 170.000 personligt ejede virksomheder, hvis størrelse og karakteristika kan sammenlignes med de selskaber, som vi foreslår, får udarbejdet review.

Vi vil gerne anerkende, at ministeren på et tidspunkt kom med et udspil i den rigtige retning. På trods af positiv tilbagemelding fra os, blev dette forslag ikke fastholdt.

- Vi kunne og burde måske have krævet lovforslaget tilbage i udvalget inden den endelige vedtagelse til fornyet behandling specielt på grund af mulighederne for huller, manglende retssikkerhed, muligheder for opdeling af virksomheder, manglende krav til revision for kapitalfonde, virksomheder med store beholdninger af værdipapirer og ejendomme m.v. Vi gjorde det imidlertid ikke, da regeringen vil have forslaget vedtaget nu. I stedet foreslog vi, at loven af praktiske årsager først skulle træde i kraft pr. 1. januar 2007.

- Hvis en virksomhed fravælger revision af virksomhedens kommende årsrapporter, og virksomhedens revisor derfor skal fratræde, finder vi det væsentligt, at virksomhedens revisor senest 2 uger efter beslutningen giver Erhvervs- og Selskabsstyrelsen meddelelse herom. Styrelsen skal herefter registrere dette. Her har vi også stillet et konkret ændringsforslag.

Regeringen og DF påtager sig et kæmpe ansvar med manglende kontrol. Vi håber virkelig, at regeringen er indstillet på at ændre lovforslaget, når manglerne konstateres. Både Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti udtrykker overraskelse over, at en liberal borgerlig regering indliciterer.

Vi konstaterer, at regeringen kunne gøre de administrative byrder lettere for et stort antal hårdt arbejdende virksomheder samtidigt med, at kontrollen øges og huller undgås.

Vi er meget positive over for at indgå i drøftelser med regeringen, hvis regeringen vil det bedste for samfundet og erhvervslivet.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for tillægsbetænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i tillægsbetænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tillægsbetænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (RV), tiltrådt af et *mindretal* (S og SF):

Til § 1

1) I den under *nr. 48* foreslåede affattelse af § 135 indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:
 »Stk. 8. Hvis en virksomhed fravælger revision af virksomhedens kommende årsrapporter, og virksomhedens revisor derfor skal fratræde, skal virksomhedens revisor senest 2 uger efter beslutningen give Erhvervs- og Selskabsstyrelsen meddelelse herom, som registrerer dette.«

[Revisors oplysning om fravalg af revision]

Til § 4

2) § 4 affattes således:

»Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2007, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Uanset stk. 1 kan virksomhederne anvende bestemmelserne i denne lovs § 1 om ændring af årsregnskabsloven for et regnskabsår, der er startet før den 1. januar 2007, bortset fra de bestemmelser, som er anført i stk. 3.

Stk. 3. Bestemmelserne vedrørende reduktion af revisionspligten i årsregnskabslovens § 135 og konsekvensændringer i forbindelse hermed i § 1, nr. 2, 5, 11 og 48-54 finder anvendelse på regnskabsår, der begynder den 1. januar 2007 eller senere. Bestemmelsen i § 1, nr. 6, om oplysning af fravalg af revision for det kommende regnskabsår, jf. årsregnskabslovens § 10 a, finder dog anvendelse på årsrapporter, der aflægges den 1. januar 2007 eller senere.

Stk. 4. Bestemmelserne i § 3 vedrørende konsekvensændringer i lov om statsautoriserede og registrerede revisorer som følge af reduktion af revisionspligten i årsregnskabslovens § 135 finder anvendelse på regnskabsår, der begynder den 1. januar 2007 eller senere.«

[Ændring af lovens ikrafttrædelsestidspunkt]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget betyder, at virksomhedens revisor forpligtes til senest 14 dage efter en virksomheds opsigelse af revisionssamarbejdet skriftligt at meddele dette til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der samtidig gør denne oplysning offentlig tilgængelig.

Til nr. 2

Ændringsforslaget betyder, at lovforslaget først træder i kraft den 1. januar 2007 i stedet for den 1. april 2006.

Kim Andersen (V) Jacob Jensen (V) Kurt Kirkegaard (V) fmd. Jens Hald Madsen (V)
Marion Pedersen (V) Colette L. Brix (DF) nfmd. Kim Christiansen (DF)
Per Ørum Jørgensen (KF) Jakob Axel Nielsen (KF) Kim Mortensen (S) Jens Christian Lund (S)
Niels Sindal (S) Karen Hækkerup (S) Poul Erik Christensen (RV) Johs. Poulsen (RV)
Poul Henrik Hedeboe (SF) Frank Aaen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 50 efter afgivelse af betænkning**Bilagsnr. Titel**

17	Betænkning afgivet 2/3-06
18	1. udkast til tillægsbetænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 50 efter afgivelse af betænkning**Spm.nr. Titel**

94	Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
95	Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

Notat fra S – omdelt som bilag 13 – samt alle udvalgets spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren og dennes svar herpå

Notatet fra S (bilag 13) samt spørgsmålene og økonomi- og erhvervsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra S, RV og SF.

Notat (L 50 – bilag 13):

OVERVEJELSER omkring L 50 & 51

Kendsgerninger

1. EU vil kræve, at de internationale revisionsstandarder skal anvendes ved alle revisioner i EU uanset virksomhedens størrelse.
2. Det betyder, at små og mellemstore virksomheder skal leve op til nøjagtig de samme standarder som de helt store virksomheder. Det vil gøre revisionspligten og dens efterlevelse mere besværlig ved revision af de mindre virksomheder.
3. EU's krav vil medføre en dyrere revision end i dag. Det vurderes, at der vil blive behov for mere end 30 pct. ekstra ressourcer, ligesom revisorerne skal gennemføre væsentlige efteruddannelseskurser.
4. Næsten alle debatter i denne sag tager udgangspunkt i den eksisterende situation. Det gælder ikke mindst de politiske debatter i Folketinget og i de politiske grupper.
5. Revisionen i dag gennemføres generelt hensigtsmæssigt, uagtet at nogle af de mindste virksomheder finder udgifterne til revision for høje i forhold til udbytte.

De nye og øgede krav fra 2005 vil bl.a. være

6. Nye revisionsrisikostandarder med krav om forøget kendskab til virksomheden og dens branche (flere obligatoriske områder), mere vægt på gennemgang af interne kontroller (også selv om de ikke kan bruges i revisionen), test af klientudarbejdet information, der benyttes i revisionen, generelt øgede dokumentationskrav, alt med det resultat at der kræves flere og dyrere timer på en gennemsnitssag.
7. Ny besvigelstandard med flere forespørgsler til ledelsen og en evt. bestyrelse, flere revisionsbehandlinger, øget krav om verifikation af meddelte oplysninger og øget dokumentationskrav.
8. Ny standard om revision af regnskabsmæssige skøn, hvilket vil kræve flere og mere specifikke revisionsbehandlinger og større krav til virksomhedens egen dokumentation af regnskabsmæssige skøn.
9. Ny og øget dokumentationsstandard med øgede dokumentationskrav.
10. Nye standards om nærtstående parter med flere og mere specifikke revisionsbehandlinger
11. Ny standard om kommunikation med den øverste ledelse med krav om rapportering af flere og mere detaljerede forhold til den øverste ledelse.

Konsekvenser af de nævnte nye og øgede krav

12. Væsentlig stigning i revisors arbejde
13. Tydeligt, at nogle af kravene vil blive vanskeligt gennemførligt i mindre danske virksomheder
14. De øgede dokumentationskrav af interne kontroller vil pålægge virksomheder øgede administrative byrder
15. Personligt har jeg den opfattelse, at EU's frygt for skandaler i større virksomheder ikke giver mening i mindre virksomheder. Det er åbenlyst, at EU's øgede krav er rettet mod de større virk-

somheder for at undgå tidligere tiders kæmpeskandaler. Tilsvarende er det tydeligt, at en række af de øgede krav simpelthen ikke giver mening i mindre virksomheder.

Årsagen til den manglende politiske opbakning til forslaget

16. Den samlede skattekontrol med selskaber må ikke svækkes.
17. Der skal være sikkerhed for, at virksomheder trygt kan handle med hverandre i tillid til, at regnskaber er korrekte.
18. Der må ikke åbnes op for øget kriminalitet. Her er det vigtigt at fastslå, at risikoen ikke begrundes i en generel manglende tillid til danske virksomheder, men udelukkende til nogle brodnere i alle brancher.
19. Der skal være tale om reelle administrative lettelser af virksomhedernes administrative byrder.
20. Forslagets opgørelse af besparelser for både virksomhederne og samfundet under et virkede ikke korrekt udarbejdet. Forslaget havde mange mangler og usikkerheder, ligesom der tydeligt kunne være tale om lovsjusk.

Muligheder for at undlade revision i mindre virksomheder

21. EU kræver i henhold til 4. direktiv IKKE revision for virksomheder, der ikke overskrider to af følgende grænser: Balancesum: 3.650.000 EUR svarende til ca. 29.000.000 kr., omsætning på 7.300.000 EUR svarende til 58.000.000. kr. eller 50 ansatte.
22. Regeringen er dermed absolut ikke i modstrid med EU, og hvis regeringen udnyttede direktivet til maksimal lempelse, vil således størstedelen af de danske virksomheder kunne undlade revision.
23. Der skal ikke være tvivl om, at alle selskaber uanset revisionspligt skal udarbejde regnskaber i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Øvrige EU – lande

24. Under debatten i Folketinget slog ordførerne fra regeringspartierne på, at kun Sverige, Malta og Danmark bevarede revisionspligten. Til spørgsmålene, om reglerne i de øvrige lande kunne sammenlignes, var sikkerheden langt mindre. Faktum er også, at der er vidt forskellige løsninger. Bl.a. har nogle af de øvrige lande andre kriterier, der medfører, at der fortsat skal foretages revision. Der kan derfor ikke direkte sammenlignes grundet disse forhold, landene størrelse og varierende supplerende kontroller fra offentlige myndigheder.
25. Der vil udestå et stort udredningsarbejde for at få en ordentlig sammenligning landene imellem.
26. Det er imidlertid rigtigt, at et antal af EU – landene ikke kræver revision for en del selskaber, typisk mellem 20 pct. til 80 pct. af EU's krav. Det er også korrekt, at enkelte af EU's større lande har lempet helt op til EU – grænserne.

OVERVEJELSER

27. Det er 100 pct. klart, at EU's direktiver og standarder for REVISION ikke giver mulighed for forskellige niveauer af revision for forskellige virksomheder. En REVISION er en REVISION, så der kan ikke foretages »lettere« REVISION for mindre virksomheder.
28. Politisk viser flertallets holdning klart, at det ikke vil være acceptabelt, at ekstern kontrol af regnskaberne afskaffes, og troværdigheden af regnskaberne dermed forringes.
29. Høringssvarene viser også tydeligt, at en række virksomheder fortsat vil vælge ekstern kontrol enten frivilligt eller »tvunget« af krav fra andre virksomheder, banker el. lign.
30. Lovforslagets forudsætninger for fritagelse af revisionspligt (Balancesum: 1.500.000 kr., Omsætning på 3.000.000 kr. og 12 ansatte) medfører, at vi lander midt i en uforklarlig zone. Det oprindelige forslag på 3.000.000 kr./6.000.000 kr./25 ansatte kan heller ikke begrundes objektivt. Vi lander midt i det uforklarlige, som vil få som resultat, at der vil opstå mange specielle konstruktioner for at nå ned under kravene. Det politiske krav om ekstern kontrol vil ikke blive opfyldt ved nogen af forslagene.

ALTERNATIVE FORSLAG

31. Jeg foreslår, at der til erstatning for den nuværende revisionspligt indføres en reviewpligt for de små og mindre virksomheder.
32. Politisk vil flertallets ønsker om, at det fortsat bliver lovpligtigt, at der kommer en revisor, der foretager ekstern kontrol, blive opfyldt.
33. Revisionshonorarerne vil falde i forhold til den nuværende situation og væsentligt i forhold til fremtiden.
34. Virksomhederne vil opleve væsentligt mindre administrative byrder.
35. Et review foretages ud fra anerkendt og offentlig tilgængelig referenceramme (Revisionsstandard 910). Der vil således ikke være tvivl om hos modtagerne af regnskabsinformationen, hvad et review omfatter, og hvad revisors erklæring udtrykker. Det er uanset om modtageren er det offentlige eller anden virksomhed. Den eksterne verifikation af regnskabet vil klart virke præventivt.
36. Tilsvarende vil brugere af virksomhedernes regnskaber fortsat kunne basere sig på regnskabet troværdighed via et review foretaget af en af selskabet uafhængig revisor.
37. Revisors erklæring på selvangivelse er en reviewerklæring, ligesom der allerede i dag ved en række selskabsretlige erklæringer anvendes review.
38. Revisor er ikke bundet af EU's direktiv om revision. Et review vil f.eks. kunne have fokus på skattefølsomme områder.
39. Revisor er forpligtet til at »følge op« på unøjagtigheder ved et review helt analogt med en revision.
40. Kvaliteten af årsrapporter vil holde standard ved et review, hvorimod det givet vil falde ved en total afskaffelse af revisionspligt uden erstatning.
41. Ved et krav om review vil skattevæsenet ikke skulle anvende væsentligt stigende ressourcer i skatteligningen.
42. De praktiske problemer, der helt givet vil opstå ved vækstvirksomheder, der bryder gennem grænsen samt ved virksomheder, der får et øget lånebehov, vil forsvinde. Det må huskes, at revision ikke kan foretages med tilbagevirkende kraft.
43. Revisor vil påtale konflikter med selskabslovgivningen.
44. Der vil fortsat blive gennemført en ekstern kontrol af selskaber, der modtager offentlige tilskud.

FORSKEL MELLEM REVIEW OG REVISION

45. Der er naturligvis nogle områder, hvor der er forskel mellem revision og review. Bl.a. foretages normalt ikke lageroptælling og indhentning af skriftlige bekræftelser (bortset fra ledelseserklæring).
46. Der er ikke et krav om førelse af revisionsprotokol ved review.
47. Der gennemføres færre og mere overordnede handlinger, men revisor skal gøre sig samme overvejelser omkring væsentlighed, som hvis der skulle afgives en revisionskonklusion på regnskabet.
48. Hvis revisor har grund til at mene, at de oplysninger, der reviewes, er væsentligt fejlbehæftet, skal revisor udføre yderligere eller mere omfattende handlinger, som er nødvendige for at give en moderat grad af sikkerhed, eller for at få bekræftet, at det er nødvendigt at modificere erklæringen.
49. Uanset om der er tale om revision eller review er autoriserede revisorer ansvarlig for, at gennemgangen er foretaget i overensstemmelse med god revisorskik, herunder at regler omkring kvalitet og kvalitetssikring er overholdt.

Overvejelser om betingelser for erstatning af revisionspligt med review

50. Umiddelbart kunne det være logisk at anvende EU's grænseværdier (29.000.000 kr./58.000.000 kr./50 ansatte). Undersøgelser i Danmark viser imidlertid, at kompleksitet ved revision stiger dramatisk ved en omsætning på omkring de 20.000.000 kr.

51. Jeg foreslår derfor, at der kun kræves review ved virksomheder, der i to på hinanden følgende år ikke overskrider to af følgende størrelser, balancesum 10.000.000 kr., omsætning 20.000.000 kr. og 40 ansatte. Ved større virksomheder kræves fortsat revisionspligt.

Overvejelser om besparelse af de samlede byrder for virksomhederne.

52. Jf. AMVAB – målingen er den samlede byrde for virksomheder ved at aflægge årsrapporten 4.972.000.000 kr. Ved EU's øgede krav må det forventes, at denne udgift stiger ca. 30 pct.
53. Gennemsnitsudgiften til revision for de små og mindre virksomheder er i dag ca. 24.500 kr. pr. virksomhed. En uændret lovgivning vil i gennemsnit medføre en forøgelse af udgiften med 7.350 kr., således at den gennemsnitlige udgift ville blive 31.800 kr.
54. Ved en overgang fra revision til review vil de gennemsnitlige udgifter ikke stige som følge af EU's øgede krav, Dertil kommer, at jeg vurderer, at i forhold til i dag, vil de gennemsnitlige udgifter til review falde med ca. 30 pct. i forhold til den eksisterende revision. Udgiften vil altså i gennemsnit falde til 17.150 kr.
55. Den samlede gennemsnitlige besparelse i fremtiden vil blive 31.800 minus 17.150 kr. hvilket svarer til 14 650 kr. pr. virksomhed i gennemsnit.
56. Under den forudsætning, at der findes 90.000 virksomheder, der bliver omfattet af review – muligheden vil besparelsen beløbe sig til i alt til godt 1.3 mia. kr.

Det er her væsentligt at bemærke, at der er tale om gennemsnitsberegninger. For de helt små virksomheder vil et reviewkrav sandsynligvis beløbe sig til et beløb på 6. – 7.000 kr. pr. år.

Det mener jeg er billigt i forhold til den væsentlig øgede sikkerhed.

Jeg har nogle flere områder, jeg vil undersøge nærmere:

- a) Holdingselskaber bør ikke ses isoleret, men som »hele virksomheder«, hvor datterselskabers omsætning m.v. indgår
- b) Der bør fortsat være en ledelsesberetning i regnskabet
- c) Der bør fortsat stilles krav om en anlægsnote. Der er absolut ingen besparelse ved at undlade den.
- d) Hele problematikken om leasing contra ejerskab bør belyses.
- e) Forskellen i kravet til revision ved ekstraordinært udbytte contra nedsættelse af aktiekapital på grund af kapitaltab bør ændres.

AFSLUTNING

Ud over de i notatet nævnte forhold, har jeg anmodet ministeren om tilladelse til direkte drøftelser med Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om et digitaliseret, ensartet regnskabssystem med kun én indgang til det offentlige.

De bedste hilsner
Jens Chr. (Lund)

Spørgsmål 1:

Ministeren bedes kommentere henvendelse af 23. november 2005 fra Foreningen Danske Revisorer, jf. L 50 – bilag 5.

Svar:

Foreningen Danske Revisorer anfører i deres henvendelse til Erhvervsudvalget, at det af lovforslaget fremgår, at kun statsautoriserede og registrerede revisorer vil kunne assistere virksomheder, der er fritaget for revisionspligt, med opstilling af årsrapporten. Foreningen anfører endvidere, at dette virker meget uforståeligt, når det samtidig bliver tilladt, at virksomhederne selv kan opstille årsrapporten.

Foreningen Danske Revisorer foreslår, at det bliver muligt for revisorer, som hverken er statsautoriseret eller registreret, at forsyne de pågældende virksomheders årsrapport med en assistanceerklæring i henhold til erklæringsbekendtgørelsen.

Alternativt foreslår Foreningen Danske Revisorer, at revisorer, der hverken er statsautoriserede eller registrerede får mulighed for at forsyne de pågældende årsrapporter med følgende oplysning: »Jeg har assisteret selskabets ledelse med opstilling af årsrapporten, men med baggrund i årsregnskabslovens § 135 a afgiver jeg ingen erklæring herom som en del af årsrapporten, jf. samme lovs § 22, stk. 1.«

Det skal indledningsvist understreges, at forslaget – ligesom de gældende regler i årsregnskabsloven – ikke er til hinder for, at andre end statsautoriserede og registrerede revisorer assisterer virksomheder med opstilling af årsrapporten eller udfører andet arbejde i forbindelse hermed. Medlemmer af Foreningen Danske Revisorer, der ikke er registrerede eller statsautoriserede revisorer, må således gerne hjælpe f.eks. en lille håndværksvirksomhed med opstilling og udarbejdelse af virksomhedens årsrapport.

Arbejdet må imidlertid ikke i henhold til lovforslaget medføre, at den årsrapport, der udarbejdes og offentliggøres forsynes med en erklæring fra den person, der har udført assistancen.

Allerede efter de gældende regler kan kun statsautoriserede og registrerede revisorer underskrive lovpligtige revisionspåtegninger på årsrapporter, der indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Dette krav videreføres i lovforslaget. Som følge af reduktionen af revisionspligten vil der fremover kunne udarbejdes og indsendes årsrapporter, der indeholder frivillige erklæringer. Derfor udvides kravet til også at omfatte revisionspåtegninger afgivet i forbindelse med frivillig revision samt andre erklæringer til årsrapporter, der udarbejdes efter årsregnskabsloven og indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Dette gælder således også frivillige erklæringer om assistance med opstilling af årsrapporten for virksomheder, som er undtaget for revisionspligt.

Baggrunden herfor er, at brugerne af årsrapporter med frivillige erklæringer, dvs. såvel frivillige revisionspåtegninger som andre erklæringer, skal kunne have samme tillid til sådanne frivillige erklæringer som til de lovpligtige erklæringer. Statsautoriserede og registrerede revisorer er ved afgivelse af erklæringer omfattet af revisorlovens regler om uafhængighed, kvalitetskontrol samt krav til udøvelsen af de handlinger – revision, review eller lignende – der ligger bag erklæringsafgivelsen. Regnskabsbrugerne sikres herved, at der er samme krav til den person, som afgiver erklæringen, uanset om der er tale om en lovpligtig eller frivillig erklæring. Forslaget er således med til at hindre, at der opstår tvivl om betydningen af en erklæring fra revisor på en årsrapport, der er udarbejdet efter krav herom i årsregnskabsloven.

Der er således ikke i dag eller i forhold til lovforslaget mulighed for, at en rådgiver, en regnskabskyndig eller fx en bogholder, som ikke er beskikket som statsautoriseret eller registreret revisor, selv udfærdiger en erklæring om det arbejde, som vedkommende har udført, og at denne erklæring herefter indgår i den offentliggjorte årsrapport.

De gældende regler og lovforslaget forhindrer imidlertid ikke, at virksomheden selv i årsrapporten oplyser, at den ved udarbejdelse af årsrapporten og opstilling heraf har haft bistand fra en anden ekstern rådgiver med kompetence inden for regnskab. Lovforslaget forhindrer heller ikke, at virksomheden i den offentliggjorte årsrapport angiver navnet på den person, som har udført assistancen. Det kunne eksempelvis gøres ved at anføre: »xxx har assisteret selskabets ledelse med opstilling af årsrapporten i henhold til årsregnskabslovens bestemmelser.«

Som nævnt er der således som allerede i dag intet til hinder for, at virksomheden i årsrapporten oplyser, at en ekstern rådgiver har assisteret med opstilling af regnskabet, hvilket dog ikke må være egnet til at vildlede selskabets interessenter, herunder kreditorer.

Spørgsmål 2:

Hvis en person eller virksomhed i dag handler med et selskab i tillid til, at selskabet er velkonsolideret, fordi der er blank påtegning fra revisor, kan der ved tab rejses erstatningskrav mod revisor, hvis revisor har begået fejl i forbindelse med revisionen. Hvordan er retsstillingen efter vedtagelse af lovforslaget?

Svar:

I henhold til EU-direktiverne kan virksomheder fritages for revisionspligt, hvis de ikke overskrider to af følgende størrelser 1) balancesum på 29 mio. kr., 2) nettoomsætning på 58 mio. kr. og 3) et gennemsnitligt antal helårsansatte på 50.

90 pct. af samtlige små virksomheder i EU er allerede fritaget for revisionspligt. Kun Danmark – sammen med Malta og Sverige – kræver fortsat lovpligtig revision for samtlige små virksomheder.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen er ikke bekendt med, at der i de lande som allerede har gennemført en reduktion af revisionspligten, er sket en stigning i besvigelser af kreditorer og långivere, og dermed i behovet for at gøre erstatningsansvar gældende.

Den foreslåede reduktion af revisionspligten i lovforslaget omfatter kun de helt små virksomheder, dvs. virksomheder som ligger under to af følgende tre størrelsesgrænser 1) balancesum på 1,5 mio. kr., 2) nettoomsætning på 3 mio. kr. og 3) et gennemsnitligt antal helårsansatte på 12. De virksomheder, som omfattes af den foreslåede reduktion af revisionspligten, er således virksomheder med typisk meget ukomplicerede indtjenings- og formueforhold, og som samtidig har begrænsede administrative ressourcer.

Holdingsvirksomheder er ikke omfattet af den foreslåede reduktion af revisionspligten og skal således fortsat revideres uanset størrelse.

Det skal understreges, at virksomhederne fortsat vil være forpligtet til at udarbejde og indsende et retvisende regnskab. Regnskabspligten ændres således ikke med forslaget.

Det er endvidere vigtigt at være opmærksom på, at det – ligesom det er tilfældet efter de gældende regler i dag – som udgangspunkt er selskabets ledelse, der er ansvarlig for, at regnskabet er retvisende og opfylder lovgivningens krav, ligesom det er selskabets ledelse, der er ansvarlig for, at selskabets midler bruges på en måde, der er i overensstemmelse med lovgivningen. Dette gælder, hvad enten der medvirker en revisor eller ej.

Debatten omkring forslaget til reduktion af revisionspligten synes således at tegne et lidt unuanceret billede af, at revisors medvirken og revisors ansvarsforsikring gør det lettere for en kreditor at få en erstatning.

Det er korrekt, at revisor er underlagt et professionsansvar, og at revisorerne har en lovpligtig ansvarsforsikring. Revisors professionsansvar betyder imidlertid ikke, at en kreditor – som kan være en person eller en virksomhed som har handlet med selskabet - under alle omstændigheder får en erstatning.

Hvis revisors ansvarsforsikring skal komme til udbetaling, forudsætter dette, at revisor selvstændigt har handlet ansvarspådragende. Kreditoren skal bevise, at det er tilfældet, samtidig med at kreditor skal godtgøre, at have lidt et økonomisk tab, og at der er årsagssammenhæng mellem revisors ansvarspådragende handling og kreditors økonomiske tab. Det vil endvidere skulle afklares, hvorvidt det er revisor eller ledelsen, der er erstatningsansvarlige.

Det vil typisk kræve en retssag, før det kan fastslås, om kreditor eventuelt har ret til erstatning fra revisor. En eventuel erstatning kommer således ikke automatisk til udbetaling, blot fordi revisor har medvirket, og fordi revisor har en lovpligtig ansvarsforsikring.

Erfaringerne viser således også, at i de relativt begrænsede antal tilfælde, hvor revisors ansvarsforsikring har skullet dække et økonomisk tab, har der været tale om tilfælde, hvor revisor har ydet rådgivning, og ikke i de tilfælde, hvor revisors arbejde har bestået i erklæringsvirksomhed, herunder påtegning på et revideret regnskab.

Et revideret regnskab med blank påtegning, er derfor ikke i dag nogen garanti for, at der ydes erstatning i tilfælde af, at en person eller virksomhed handler med et selskab i tillid til, at selskabet er velkonsolideret.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at det med lovforslaget gøres *frivilligt* for de helt små virksomheder om de ønsker revision. Virksomhederne kan derfor også i fremtiden lade årsrapporten revidere af en revisor. Og selvom et regnskab ikke er revideret af en revisor, kan en revisor have stået for virksomhedens bogføring samt opstilling og udarbejdelse af årsrapporten.

Ud fra den spørgeskemaundersøgelse blandt 655 B-virksomheder, som Rambøll Management har udført for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, kan det beregnes, at ca. 87 pct. af virksomhederne stadig ønsker at gøre brug af en revisor for eksempel til opstilling af regnskabet, uanset at der ikke længere er krav om revision.

På baggrund af ovenstående vurderes det ikke, at forslaget om en reduktion af revisionspligten vil få en væsentlig indvirkning på muligheder for, at en person eller virksomhed handler med et selskab kan få erstatning.

Spørgsmål 3:

Ministeren bedes kommentere udsagn fra professor Erik Werlauff om, at der ikke sker en skærpelse af ledelsens erstatningspligt, og at beskyttelsen af kreditorer er helt utilstrækkelig med disse lovforslag, fordi ledelsen af et selskab er underlagt almindelig erstatningsansvar, hvorimod revisor er underlagt et særligt skærpet professionsansvar.

Svar:

Når det gælder den foreslåede reduktion af revisionspligten og konsekvensændringerne for revisors medvirken til forskellige selskabsretlige erklæringer, er det vigtigt at huske på, hvilke selskaber vi taler om.

Med forslaget gøres revisionspligten frivillig for de helt små selskaber, hvilket vil sige selskaber, som ligger under to af tre størrelsesgrænser: Størrelsesgrænserne er 1) en balancesum på 1½ mio. kr., 2) en omsætning på 3 mio. kr., og 3) et gennemsnitligt antal helårsansatte 12 ansatte. Der er altså tale om de helt små håndværks- eller servicevirksomheder.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fik i forbindelse med udarbejdelsen af rapporten om revisionspligten Rambøll Management til at foretage en spørgeskemaundersøgelse med henblik på blandt andet at klarlægge en række faktuelle oplysninger om virksomhederne omfattet af regnskabsklasse B (små virksomheder).

Undersøgelsen viste blandt andet, at

- Ca. 21.000 af virksomhederne excl. holdingvirksomheder (16 pct. af virksomhederne i regnskabsklasse B) har en omsætning på under 0,5 mio. kr. eller en balance på under 0,25 mio. kr.

- Ca. 23.000 af virksomhederne excl. holdingvirksomheder (18 pct. af virksomhederne i regnskabsklasse B) har en omsætning på mellem 0,5 mio. kr. og 2 mio. kr. eller en balance på mellem 0,25 mio. kr. og 1 mio. kr.
- 64 pct. af virksomhederne omfattet af regnskabsklasse B har udelukkende en ejer.

Som undersøgelsen viser, er det således meget små virksomheder, vi taler om, og ikke selskaber i størrelsesordenen Nordisk Fjer A/S, Hafnia A/S m.v., som Erik Werlauff nævner. Det er virksomheder med meget begrænsede administrative ressourcer, og med en indtjening som kun kan dække meget begrænsede administrative omkostninger. Det er tillige virksomheder med typisk meget ukomplicerede indtjenings- og formueforhold.

Som nævnt i min besvarelse af spørgsmål 2 til L 50 er Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke bekendt med, at der i de lande, som allerede har gennemført en reduktion af revisionspligten – det vil sige samtlige EU-lande med undtagelse af Danmark, Malta og Sverige – er sket en stigning i besvigelser af kreditorer og långivere, og dermed i behovet for at gøre erstatningsansvar gældende.

Der er ingen grund til at tro, at forholdene i Danmark er anderledes end i de øvrige lande, og at de foreslåede ændringer skulle føre til et øget behov for at gøre erstatningsansvar gældende i Danmark.

Som det også fremgår af besvarelsen af spørgsmål 2 til lovforslag L 50 er det korrekt, at revisor er underlagt et professionsansvar, hvilket imidlertid ikke er ensbetydende med, at en kreditor under alle omstændigheder får en erstatning, hvis kreditor lider et tab.

Det er nemlig som udgangspunkt selskabets ledelse, som er ansvarlig for, at regnskabet er retvisende og opfylder lovgivningens krav. Ligesom det er selskabets ledelse, der er ansvarlig for, at selskabets midler bruges på en måde, som er i overensstemmelse med lovgivningen. Dette gælder, hvad enten der medvirker en revisor eller ej.

Erfaringerne viser således også, at i de relativt begrænsede antal tilfælde, hvor revisors ansvarsforsikring har skullet dække et økonomisk tab, har der været tale om tilfælde, hvor revisor har ydet rådgivning, og ikke i de tilfælde, hvor revisors arbejde har bestået i erklæringsvirksomhed, herunder påtegning på et revideret regnskab.

Man vil fremover ligesom nu kunne gøre et både erstatnings- og strafferetligt ansvar gældende mod selskabets ledelse.

Forslaget om en reduktion af revisionspligten vurderes derfor ikke at ville få en væsentlig indvirkning på mulighederne for at gøre et ansvar gældende i tilfælde af eventuelt misbrug.

For at skærpe opmærksomheden på ledelsens ansvar, skrives der i lovforslaget udtrykkelige erstatningsregler ind i anpartsselskabsloven, således som det også kendes fra aktieselskabsloven, og ledelsens ansvar betones flere steder i bemærkningerne. Endvidere er det blevet præciseret i lovforslagens almindelige bemærkninger, at overtrædelser af regnskabsreglerne, herunder misbrug af den foreslåede reduktion af revisionspligten, vil kunne falde ind under en række bestemmelser i straffeloven.

Som på alle andre områder kan det naturligvis ikke udelukkes, at enkelte selskaber vil forsøge at misbruge de nye muligheder. Det vil være tilfældet, uanset hvordan regelsættet ser ud, og uanset hvor mange sikkerhedsforanstaltninger der er bygget ind i loven. Langt størstedelen af dansk erhvervsliv er ansvarlige, ordentlige og regelrette. Det er min opfattelse, at fokus skal være på de mange regelrette virksomheder, der overholder spillereglerne. De eventuelle brodnere kan og skal sættes ud af spillet ved hjælp af helt andre metoder, herunder straffelovgivning.

Spørgsmål 4:

Mener ministeren ikke, at de grunde, der gjorde, at man indførte en anmeldelsespligt for revisor ved konstatering af grov økonomisk kriminalitet, forringes ved vedtagelse af lovforslaget?

Svar:

Anmeldelsespligten for revisorer blev indført i revisorloven i 2003. Det primære sigte var at fremskynde revisors rapporteringspligt ved konstatering af økonomisk kriminalitet af grov beskaffenhed. Allerede inden anmeldelsespligten havde revisor pligt til at afgive supplerende oplysninger i sin påtegning på en virksomheds regnskab, hvis der var en begrundet formodning om, at ledelsesmedlemmer kunne ifalde blandt andet et strafferetligt ansvar i tilknytning til virksomheden.

Herudover har revisor en selvstændig indberetningspligt i henhold til lov om hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme.

Imidlertid har der vist sig kun at komme ganske få anmeldelser fra revisorer. Hvad angår hvidvask, har revisorer ikke indberettet en eneste gang i perioden juni 2002 til december 2004. Næsten alle indberetninger om hvidvask kommer fra banker og vekselkontorer.

Hvad angår anden økonomisk kriminalitet, viser data fra Danmark og Sverige, at der kun i ganske få tilfælde kommer anmeldelser fra revisorer. Sammenholdt med anmeldelser fra skatteforvaltninger og konkursforvaltere er det helt marginalg, hvad der kommer af anmeldelser fra revisorer.

En analyse fra revisionsvirksomheden KPMG har vist, at revisorer kun står for 2 pct. af de anmeldte besvigelser i danske selskaber. En undersøgelse fra det svenske kriminalitetsforebyggende råd viser, at svenske revisorer kun har lidt tillid til den anmeldelsespligt for revisorer, der blev indført i Sverige i 1999. Kun 16 pct. af de svenske revisorer mener, at anmeldelsespligten har en god forebyggende effekt. Samtidig viser undersøgelsen, at 34 pct. af revisorerne finder, at anmeldelsespligten er virkningsløs i praksis, mens kun 17 pct. mener, den virker.

Der er på den baggrund ikke anledning til at tro, at anmeldelsespligten for revisorer har nogen særlig betydning for opklaringen eller forebyggelsen af økonomisk kriminalitet.

Spørgsmål 5:

Hvilket grundlag har ministeren for at anføre i lovforslagene, at der ikke bliver nogle omkostninger for virksomhederne ved omstilling til de nye regler?

Svar:

Lovforslagenes indhold er en række forenklings- og lettelsesforslag til den gældende erhvervsregulering, herunder en reduktion af revisionspligten for de helt små virksomheder.

Der er tale om forenkling og lettelse af en række af de eksisterende krav. Formålet er blandt andet at give virksomhederne øget fleksibilitet, således at virksomhederne får mulighed for at fravælge at udarbejde visse dokumenter eller undlade at give visse oplysninger, hvis virksomhederne vurderer, at omkostningerne forbundet med at udarbejde og afgive oplysningerne overstiger fordelene herved, og derfor ikke giver nogen merværdi.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at de foreslåede ændringer i årsregnskabsloven drejer sig om ophævelse af en række mere detailmæssige oplysningskrav m.v., mens de grundlæggende krav opretholdes.

Der er imidlertid ikke tale om, at der bliver et forbud for virksomhederne mod at udarbejde de pågældende dokumenter eller give de pågældende oplysninger. En virksomhed vil således fortsat kunne vælge eksempelvis at udarbejde et indledende likvidationsregnskab eller en ledelsesberetning efter de gældende regler.

Det vurderes, at det ikke vil kræve de store tilretninger at undlade disse oplysninger, og som nævnt er der ikke krav om, at virksomhederne skal anvende de foreslåede lettelser af eksisterende krav. Lovforslagene indeholder ikke nye krav til virksomheder.

Det er som følge heraf vurderingen, at lovforslagene ikke vil pålægge omstillingsbyrder for virksomhederne.

Hertil kommer, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i samarbejde med organisationer og rådgivere vil gøre en særlig indsats for at informere virksomhederne om ændringerne og deres betydning i forbindelse med lovforslagets gennemførelse, hvilket også fremgår af de almindelige bemærkninger til L 51.

Spørgsmål 6:

Kan ministeren i runde tal oplyse, hvor mange klasse B-selskaber Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har taget ud til stikprøvekontrol i 2004, samt hvor mange selskaber, der er taget ud til kontrol og planlagt udtaget i 2005?

Svar:

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen foretager stikprøvevis undersøgelse af de årsregnskaber, som virksomhederne er forpligtet til at indsende. Formålet hermed er at konstatere åbenbare overtrædelser af årsregnskabsloven m.v.

Med åbenbare overtrædelser menes forhold, som er konstaterbare ved en umiddelbar gennemgang af den indsendte årsrapport. Der er f.eks. tale om en åbenbar overtrædelse, hvis en bestemt oplysning, som skal være afgivet i regnskabet i henhold til et direkte lovkrav herom, mangler i regnskabet.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har – foruden ved stikprøvevis kontrol – generel hjemmel til at udtage og undersøge de modtagne årsregnskaber m.v.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen foretager desuden en række yderligere kontroller i forhold til virksomhedernes årsrapporter. Det drejer sig blandt andet om, hvorvidt virksomheder indsender deres årsrapporter til styrelsen, herunder om dette sker rettidigt, hvorvidt årsrapporten indeholder de grundlæggende bestanddele, herunder en revisionspåtegning, samt hvorvidt virksomheden opfylder lovgivningens krav, f.eks. forbuddet mod aktionærlån.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der ikke i henhold til lovgivningen er tale om, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal føre et egentligt tilsyn med de indsendte årsrapporter, ligesom styrelsen heller ikke skal godkende de indsendte årsrapporter.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens undersøgelse af årsrapporter fritager derfor ikke virksomhedens ledelse for ansvaret for, at regnskabet lever op til lovgivningens krav.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udtager samlet set som udgangspunkt ca. 1 pct. af virksomhedernes årsrapporter til kontrol.

Som nævnt i tidligere besvarelse til Erhvervsudvalgets spørgsmål nr. 5 til almindelig del stillet den 17. marts 2005 har Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i de seneste år lagt vægt på at målrette planlægningen af antallet af stikprøver i forhold til selskaber, hvor der er en særlig offentlig interesse og dermed også mange regnskabsbrugere. Dette har medført, at de regnskaber, som er blevet udvalgt til kontrol, har haft en mere kompleks karakter, og derved også har været mere ressourcekrævende at undersøge. Antallet af kontrollerede regnskaber har derved været noget mindre end tidligere. I den forbindelse kan det nævnes, at der i 2004 blev indført ny lovgivning om en særlig regnskabskontrol for børsnoterede selskaber på grundlag af de meget omfattende krav i de internationale standarder. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har derfor de seneste år koncentreret sin indsats på området om denne nye opgave.

Det fremgår af den foreslåede revisionsklausul, at evalueringen af den foreslåede reduktion af revisionspligten vil ske i lyset af de indhøstede erfaringer. Evalueringen vil således bl.a. skulle ske på baggrund af data om de virksomheder, der har benyttet sig af den foreslåede reduktion af revisionspligten. Det vil i den forbindelse derfor være naturligt at følge de små virksomheder mere nøje. Det forberedende arbejde i forbindelse med evalueringen forventes som nævnt i bemærkningerne iværk-

sat kort tid efter lovens vedtagelse for at sikre, at der fra begyndelsen bliver indsamlet de nødvendige data.

Spørgsmål 7:

Hvor mange selskaber forventer ministeren, der vil vælge at få udarbejdet regnskab af en ikke-revisor, hvis revisionspligten lempes som foreslået?

Svar:

Ud fra den spørgeskemaundersøgelse blandt 655 små virksomheder (de såkaldte B-virksomheder), som Rambøll Management har udført for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, kan det beregnes, at ca. 12 pct. af de virksomheder, der vil være omfattet af reduktionen af revisionspligten, i dag kun bruger revisor til revision og altså ikke køber andre af revisors ydelser.

Ca. 80 pct. af de omfattede virksomheder gør brug af revisor til opstilling af regnskabet, mens i alt ca. 88 pct. af dem køber andre ydelser af revisor end revision.

Da der herudover ikke kan konstateres den store forskel i personligt ejede virksomheders og selskabers anvendelse af revisorydelser ud over revision, er det min vurdering, at kun et begrænset antal af de 75.000 virksomheder, der omfattes af forslaget, vil få andre end en statsautoriseret eller registreret revisor til at udarbejde regnskabet.

Spørgsmål 8:

Hvor mange personligt ejede virksomheder ventes omdannet til selskaber i kølvandet på en lempelse af revisionspligten?

Svar:

Det skal indledningsvist bemærkes, at personligt ejede virksomheder allerede i dag er fritaget for revisionspligt. Det er derfor allerede frivilligt for disse virksomheder, om de ønsker, at deres regnskaber revideres.

Forslaget til reduktion af revisionspligten er målrettet de helt små virksomheder, dvs. virksomheder som opfylder to af tre betingelser 1) en balancesum på 1,5 mio. kr., 2) en nettoomsætning på 3 mio. kr., og 3) et gennemsnitligt antal helårsansatte på 12. Det minder om den størrelse mange personligt ejede virksomheder har. Faktisk er der en række personligt ejede virksomheder, som har væsentligt større omsætning og balancesum, og som derfor ville blive underlagt revisionspligt, hvis de omdannede sig til et selskab.

Jeg tror dog ikke, at spørgsmålet om revision af årsrapporterne i sig selv er afgørende for, hvorvidt man vælger at organisere sig som en personligt ejet virksomhed eller et selskab. En lang række forhold spiller givetvis ind, herunder de lovgivningsmæssige bindinger på enkeltmandsvirksomheder ctr. selskaber, kapitalkravene til selskaber og skatteforhold.

I England har man siden 1994 gradvis undtaget flere og flere små virksomheder fra revisionspligten, og fra 2004 er alle små virksomheder (B-virksomheder) undtaget.

Hvis man ser fordelingen mellem selskaber og enkeltmandsvirksomheder, så udgør de engelske aktie- og anpartsselskaber ca. en fjerdedel af samtlige virksomheder. Til sammenligning udgør anparts- og aktieselskaber ca. 28 pct. af samtlige virksomheder i Danmark.

Det skal i den forbindelse nævnes, at kapitalkravene i England er mere lempelige end i Danmark.

Der er således ikke noget, der tyder på, at der vil ske en stigning i antallet af personligt ejede virksomheder, der omdannes til aktieselskaber m.v.

Spørgsmål 9:

Vil ministeren forklare, hvordan årsregnskabslovens overordnede krav om relevant og pålidelig information kan opfyldes i de små og mellemstore selskaber, der fremover helt undlader at vise nettoomsætning og andre regnskabsposter?

Svar:

Udover forslaget til reduktionen af revisionspligten indebærer ændringerne i årsregnskabsloven lempelse af oplysningskrav og krav om anvendelse af særlige indregningsmetoder m.v. på områder, hvor de gældende regler i loven går videre end nødvendigt efter direktiverne. Det vil sige, at der foreligger »goldplating«, der stilles altså yderligere særlige nationale krav end direktiverne kræver.

Målingen af de administrative byrder viser, at de administrative byrder i årsregnskabsloven for virksomhederne udgør ca. 6 mia. kr. på samfundsniveau, hvilket gør årsregnskabsloven til en af de mest byrdefulde love i danske erhvervsregulering. Målingen viser endvidere, at ca. 40 pct. af de administrative byrder skyldes nationale krav, dvs. krav hvor den danske regulering går videre end de internationale krav, der følger af EU-reguleringen.

For at sikre, at danske virksomheder får de bedste rammebetingelser, er det nødvendigt at fjerne overflødige administrative byrder for virksomhederne. Med udgangspunkt i tallene for, hvad det koster virksomhederne at opfylde oplysningskravene i årsregnskabsloven, må man derfor stille strengere krav end tidligere til den nytte, samfundet får af de oplysninger, som virksomhederne pålægges at præsentere i årsrapporten.

Det gælder ikke mindst i forhold til de små virksomheder med meget begrænsede administrative ressourcer. Det er tillige virksomheder med typisk meget ukomplicerede indtjenings- og formueforhold. Og endelig skal man huske på, at små virksomheder oftest har færre regnskabsbrugere, og regnskabsbrugernes behov for detaljerede oplysninger er langt mindre i små virksomheder end i store og børsnoterede virksomheder. Der bør således ikke ske overregulering af disse små virksomheder, medmindre der er meget tungtvejende hensyn at tage til regnskabsbrugere.

Lovforslaget om ændring af bl.a. årsregnskabsloven indeholder visse forenklings- og lettelsesforslag, som i altovervejende grad er målrettet de små virksomheder. Der er dog også få lempelser, som også omfatter de mellemstore virksomheder. For så vidt angår muligheden for at vise bruttoreultatet i stedet for nettoomsætningen blev dette under høringen foreslået af bl.a. Foreningen af Statsautoriserede Revisorer og efterfølgende drøftet i Regnskabsrådet, hvor en række organisationer støttede forslaget og ingen udtrykte problemer herved.

Det er generelt tale om ophævelse af en række mere detailmæssige oplysningskrav m.v., mens de grundlæggende krav, herunder kravet om et retvisende billede, opretholdes.

Samtlige aktie- og anpartsselskaber omfattet af årsregnskabsloven - uanset størrelse – vil derfor også fremover have pligt til at udarbejde et regnskab, der giver et retvisende billede af virksomhedens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet. Det ændrer lovforslaget om ændring af blandt andet årsregnskabsloven, ikke ved.

Kravet om »et retvisende billede« er årsregnskabslovens generalklausul, og er den overordnede regel for aflæggelsen af årsrapporten.

Kravet om et retvisende billede er overordnet i forhold til de øvrige bestemmelser i loven. Det understreges ved, at en virksomhed *skal* give yderligere oplysninger, hvis lovens regler ikke er tilstrækkelige til at give et retvisende billede.

En virksomhed skal for at give et retvisende billede ikke bare vurdere, om opstillingerne og enkeltoplysningerne i balance, resultatopgørelse og noter er rigtige, men også hvorvidt årsrapporten *som helhed* giver det reelle indtryk af virksomheden.

Årsrapporten vil endvidere som hidtil skulle underskrives af virksomhedens ledelse, som indestår for, at årsrapporten opfylder lovgivningens krav, herunder kravet om at årsrapporten giver et retvi-

sende billede af virksomheden, og ledelsen er erstatnings- og strafferetligt ansvarlig herfor. Årsrapporten skal endvidere som hidtil indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Spørgsmål 10:

Idet spørgeren indledningsvist vil takke for, at der bliver mulighed for en længere behandlingstid for dette meget komplicerede lovforslag, skal spørgeren yde det maksimale for, at dette lovforslag vil få den bedst mulige behandling, bl.a. ved at stille denne første række af spørgsmål. Men der skal ikke være tvivl om, at Socialdemokraterne er meget positive over for ideen med at lempe de administrative byrder for mindre virksomheder.

Ministeren bedes kommentere de udtalelser, som direktør Ole Kjær fremkommer med i Morgenavisen Jyllands-Posten den 13. april 2004. Direktøren for Told og Skat citeres bl.a.:

- »Omkostningsbesparelsen ved at fjerne revisionspligten for de små og mellemstore virksomheder er ikke så stor, som man umiddelbart tror«
- »Ordentlige virksomheder har en interesse i at få lavet revision alligevel«
- »Set ud fra Ole Kjærs stol kan det i virkeligheden kun blive en tabersag at fjerne revisionspligten.«

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra Skatteministeren, som oplyser følgende:

Mine kommentarer til de tre citater af Ole Kjær er følgende:

»Angående det første citat betyder muligheden for fravalg af revision ikke nødvendigvis, at alle virksomheder undlader at få deres regnskab revideret, eller at virksomhederne ikke fortsat benytter anden assistance fra en revisor. De virksomheder, der ønsker at kvalitetssikre deres regnskab og deres skatte- og afgiftsangivelser, vil formentlig fortsætte med at benytte en revisor, når virksomheden ikke selv har den nødvendige viden.

Efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens vurdering må det forventes, at ca. 40 pct. af virksomhederne vil fortsætte med revision på samme måde som i dag, mens ca. 90 pct. af virksomhederne forventes at fortsætte med revisorbistand til regnskabsopstilling, skatteassistance m.v. «

Angående det andet citat uddybes dette selv af Ole Kjær i artiklen:

»For det første vil de stå bedre i forhold til os. For det andet kan de ikke låne penge i banken, hvis de ikke har et revideret årsregnskab. Og sidst vil de stå bedre i forhold til deres aktionærer.»

Det er klart, at når en virksomhed undlader revision, vil den alt andet lige være mere ”interessant” i kontrolmæssig henseende, end hvis den lader sit regnskab revidere. Dette ved selskaberne også godt, og dette forhold vil formentlig indgå i selskabernes vurdering af, hvorvidt de skal ophøre med revision. Nogle selskaber vil formentlig på den baggrund hellere lade deres regnskab revidere end at risikere at bruge tid på besvarelse af spørgsmål, som SKAT har til regnskabet.«

Angående det sidste citat giver Ole Kjær også selv svaret i artiklen:

»Set ud fra Ole Kjærs stol kan det i virkeligheden kun blive en tabersag at fjerne revisionspligten. For selv hvis virksomhederne skulle fravælge revisionen, når de måtte få muligheden, og dermed opnå den besparelse, som politikerne har stillet dem i udsigt, vil det skabe et nyt dilemma: Enten skal Told & Skat have tilført flere ressourcer, eller også vil skattekontrollen bliver svækket, mener Ole Kjær.

For netop at sikre at skattekontrollen ikke bliver svækket, er der sikret SKAT ekstra ressourcer til den skattekontrol, som lovforslaget skønnes at nødvendiggøre. Disse ekstraressourcer er skønnet til 45 årsværk.

Kontrolindsatsen i forhold til de virksomheder, der vælger ikke at lade sig revidere, som følge af en afskaffelse af revisionspligten for små virksomheder, vil i øvrigt indgå i den samlede prioritering af kontrol- og ressourceindsatsen i den fusionerede skatte- og afgiftsforvaltning.«

Spørgsmål 11:

Ministeren bedes kommentere underdirektør, Preben Bialas, SKAT, der i Børsen den 3. oktober 2005 vurderer umiddelbart, »at skattekontrollen ude i de revisorløse virksomheder i gennemsnit vil beslaglægge to arbejdsdage mere end i dag.«

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra Skatteministeren, som oplyser følgende:

»Den beregning, som underdirektør Preben Bialas nævner i Børsen den 3. oktober d.å., er udtryk for et skøn over de ressourcer, der gennemsnitligt skal anvendes til en dybere gennemgang af regnskabsmaterialet i en virksomhed, som har undladt revision, og som er blevet udsøgt til kontrol.

Det er vigtigt at bemærke, at lovforslaget ikke betyder, at SKAT skal anvende de fulde kontrolressourcer på gennemgang fra A til Z af de virksomheder, som undlader revision som følge af forslaget. Hvor stor en indsats, der sættes ind over for den enkelte virksomhed, beror på helt konkrete forhold fra virksomhed til virksomhed.«

Spørgsmål 12:

Hvor mange sparede »kontrolårsværk« hos skattemyndighederne kan revisionsarbejdet hos de firmaer, der omfattes af lovforslaget, opgøres til i dag?

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra Skatteministeren, som oplyser følgende:

»Opgørelsen af sparede kontrolressourcer må basere sig på det gennemsnitlige tidsforbrug, som SKAT skal anvende til gennemgang af relevante kontrolforhold i en virksomhed, som er blevet udsøgt til kontrol, og som har gjort brug af revisionsfritagelsen. Dette er skønnet til 45 årsværk.

Der henvises i øvrigt til svaret på spørgsmål 11.«

Spørgsmål 13:

Med udgangspunkt i Preben Bialas' udtalelser, bedes ministeren forklare, hvor mange årsværk der skal tilføjes SKAT, hvis staten vil sikre, at den samlede kontrolindsats ikke svækkes ved fjernelse af revisionspligten.

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra Skatteministeren, som oplyser følgende:

»Som det fremgår af lovforslagets administrative bemærkninger er det regeringens vurdering, at der som følge af lovforslaget må afsættes 45 årsværk til at sikre en betryggende skattekontrol.

Der henvises i øvrigt til svaret på spørgsmål 11.«

Spørgsmål 14:

Ministeren bedes forklare, hvordan fjernelsen af revisionspligten vil påvirke regeringens fair play-kampagne. Specielt ønskes en vurdering af det øgede omfang af sort arbejde.

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra Skatteministeren, som oplyser følgende:

»Regeringen har siden sommeren 2004 gennemført en række initiativer rettet mod sort økonomi m.v. under betegnelsen »Fairplay-kampagnen«. Denne kampagne kombinerer en øget kontrolindsats med holdningskampagner og ny lovgivning.

Af de kontroller, der indtil nu er afsluttet i Fairplay-kampagnen, vedrører ca. 20 pct. selskaber og ca. 80 pct. personligt erhvervsdrivende.

En ophævelse af revisionspligten vil således højst vedrøre 20 pct. af de kontrollerede virksomheder, da der ikke er krav om revision eller anden revisorbistand for de personligt erhvervsdrivende.

Revisor vil i begrænset omfang ved en revision kunne afsløre sort arbejde. Det drejer sig eksempelvis om, at der er et væsentligt misforhold mellem lønomkostninger og materialekøb. Endvidere vil der kunne være kontrolspor i bankudtog o.lign.«

Men ofte vil det sorte arbejde være karakteriseret ved kontantøkonomi, hvor både indtægter og udgifter holdes udenfor virksomhedsregnskabet. I en sådan situation vil revisor have svært ved at afsløre den udeholdte omsætning eller løn, medmindre der er tale om en væsentlig andel af den samlede økonomi.

Samlet set skønnes den foreslåede lempelse af revisionspligten ikke at ville påvirke kampagnen.

Spørgsmål 15:

Er ministeren ikke nervøs for, at der kommer væsentligt flere sager og historier om svindel i selskaber i kølvandet på fjernelsen af revisionspligten?

Svar:

I Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport om revisionspligten for B-virksomheder (små selskaber) fra marts 2005 er der foretaget en grundig analyse af den betydning, en reduktion af revisionspligten vil kunne få for omfanget af økonomisk kriminalitet. Især er der lagt vægt på revisors muligheder for at afsløre økonomisk kriminalitet.

Analysen viser, at revisors revisionshandlinger ikke er egnet til at afsløre økonomisk kriminalitet, især ikke hvis den begås af selskabets ledelse. Revisororganisationerne har været hørt under udarbejdelsen af rapporten *uden* at anfægte denne del af analysen, som Statsadvokaten for Økonomisk Kriminalitet heller ikke har stillet spørgsmålstejn ved.

Resultaterne understøttes yderligere af en analyse fra revisionselskabet KPMG, der viste, at revisor kun står for 2 pct. af de anmeldte besvigelser i danske selskaber. Hvad angår fx hvidvask, har revisorer ikke indberettet en eneste gang i perioden juni 2002 til december 2004. Næsten alle indberetninger om hvidvask kommer fra banker og vekselkontorer.

Også erfaringerne fra Sverige understøtter analysen, idet revisorer i 2004 kun stod for 1 pct. af samtlige anmeldelser om økonomisk kriminalitet iflg. *Ekobrottsmyndigheten*. Sammenholdt med anmeldelser fra skatteforvaltninger og konkursforvaltere er det helt marginalt, hvad der kommer af anmeldelser fra revisorer.

Revisorernes vanskeligheder ved at afsløre økonomisk kriminalitet skyldes bl.a., at

- ledelsesbesvigelser holdes skjult for revisor
- de ofte foregår i virksomheder med så kort levetid, at revisor ikke når at stifte bekendtskab med selskabet,
- transaktioner – fx sort arbejde – holdes uden for bogføring og regnskab
- den økonomiske kriminalitet også forekommer som pengestrømme mellem virksomheder i forskellige lande, som revisor ingen muligheder har for at overvåge.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport beskriver endvidere de mulige forebyggende effekter af revisors tilstedeværelse og arbejde. Det anføres således i rapporten, at selve eksistensen af lovpligtig revision kan virke kriminalitetsforebyggende.

Det er imidlertid vanskeligt at komme med en håndfast vurdering af revisionens forebyggende effekt. Der kan ikke mindst stilles spørgsmålstegn ved styrken af den forebyggende effekt, når det er dokumenteret, at revisor kun i meget begrænset omfang opdager de kriminelle handlinger, der begås.

En rapport fra august 2004 fra det svenske *Brottsförebyggande rådet* (BRÅ) om revisorernes anmeldelsespligt berører dette spørgsmål. I rapporten indgår en spørgeskemaundersøgelse, hvor 688 revisorer har svaret på, om anmeldelsespligten har en god kriminalitetsforebyggende effekt. Svarene fordeler sig, som det fremgår af nedenstående tabel:

Anmeldelsespligten har en god forebyggende effekt:

<i>Det passer</i>	<i>Procentfordeling</i>
slet ikke	10,6
ikke særlig godt	35,8
hverken godt eller dårligt	37,8
ganske godt	14,4
helt og holdent	1,5

Det er altså kun 16 pct. af de svenske revisorer, der finder, at deres anmeldelsespligt har en god kriminalitetsforebyggende effekt. Derudover viser BRÅs undersøgelse, at 34 pct. finder, at anmeldelsespligten er virkningsløs i praksis, mens kun 17 pct. mener, at den virker.

Det er desuden vigtigt at være opmærksom på, at lovforslaget taler om ganske små selskaber, der typisk har en omsætning på mellem 0 og 3 mio. kr. Alligevel tager de argumenter og eksempler på økonomisk kriminalitet, der typisk fremhæves, næsten altid udgangspunkt i erfaringer fra de allerstørste selskaber. Det samme gælder for de tiltag, man overvejer eller allerede har gennemført for at forebygge de store internationale erhvervsskandaler, som har store samfundsøkonomiske konsekvenser, og som har rystet investorernes tillid til kapitalmarkederne og revisorerne. Disse tiltag er klart målrettet mod større virksomheder og kan ikke meningsfuldt gennemføres over for små virksomheder.

Jeg mener således ikke, der er belæg for, at der vil blive svindlet mere som følge af reduktionen af revisionspligten.

Spørgsmål 16:

Vil der blive ansat ekstra årsværk i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til at sikre øget kontrol med selskabernes regnskab, hvis revisionspligten fjernes?

Svar:

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fører kontrol med, at virksomheder indsender deres årsrapporter til styrelsen, herunder om dette sker rettidigt.

Derudover foretager Erhvervs- og Selskabsstyrelsen allerede i dag stikprøvevis undersøgelse af de årsregnskaber, som virksomhederne er forpligtet til at indsende. Formålet hermed er at konstatere åbenbare overtrædelser af årsregnskabsloven m.v.

Med åbenbare overtrædelser menes forhold, som er konstaterbare ved en umiddelbar gennemgang af den indsendte årsrapport. Der er f.eks. tale om en åbenbar overtrædelse, hvis en bestemt oplysning, som skal være afgivet i regnskabet i henhold til et direkte lovkrav herom, mangler i regnskabet.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har – foruden ved stikprøvevis kontrol – generel hjemmel til at udtage og undersøge de modtagne årsregnskaber m.v.

De små selskabers regnskaber er typisk overskuelige og derfor som udgangspunkt ikke så resourcekrævende at undersøge.

Det forventes som følge heraf, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan løse dette inden for styrelsens nuværende ressourcer, og styrelsen vil som følge heraf ikke få tilført ekstra årsværk som følge af reduktionen af revisionspligten for de mindste virksomheder.

Spørgsmål 17:

Hvordan vil ministeren i det praktiske liv sikre, at der ikke optages et forøget antal ulovlige aktionærlån i selskaberne, når revisionspligten fjernes?

Svar:

I selskabets årsrapport skal tilgodehavender hos aktionærer og ledelse indregnes som en særskilt post i balancen, og der skal oplyses om de væsentligste vilkår for lånet (rentesats m.v.).

Ulovlig aktionærlån skal tilbageføres til selskabet med tillæg af renter. Der kan herudover pålægges bødestraf for overtrædelse af forbuddet. I særligt grove tilfælde vil ydelse af et ulovligt lån kunne medføre straf efter straffelovens regler om mandatsvig eller skyldnersvig. Sådanne grove tilfælde må dog antages at forekomme sjældent i de allermindste selskaber, som typisk kun har få likvide midler at disponere over.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vil i evalueringsperioden have fokus på forekomsten af ulovlige aktionærlån, som man bl.a. bliver opmærksom på gennem henvendelser fra SKAT, eller gennem stikprøveundersøgelser af regnskaber.

Spørgsmål 18:

Ministeren bedes kommentere det faktum, at de fleste organisationer, der repræsenterer de mindre virksomheder, er imod en lempelse af revisionspligten? Det drejer sig om HTS, Dansk Handel & Service og Dansk Byggeri.

Svar:

Alle erhvervsorganisationer – også HTS, Dansk Handel & Service og Dansk Byggeri - er i almindelighed stærke fortalere for, at regering og folketing skal lette de administrative byrder for virksomhederne, så det bliver lettere at drive virksomhed i Danmark og lettere at konkurrere med udenlandske virksomheder.

Regeringen har da også sat sig som mål at reducere de administrative byrder med op til 25 pct. inden 2010.

I den forbindelse har jeg selvfølgelig bemærket mig, at revisionspligten for små virksomheder (B-virksomheder) i særklasse er den største enkeltbyrde, som dansk lovgivning pålægger danske virksomheder. Samtidig har jeg også bidt mærke i, at alle EU-lande med undtagelse af Danmark, Malta og Sverige helt eller delvis fritager deres små virksomheder for den samme administrative byrde. Ca. 90 pct. af alle små selskaber i EU skønnes at være fritaget for revisionspligt.

Derfor ser jeg en lempelse af revisionspligten som et afgørende trin i bestræbelsen på at lette de administrative byrder for de små virksomheder i Danmark.

Jeg må konstatere, at forslaget om reduktion af revisionspligten for de helt små virksomheder både har modstandere og fortalere blandt erhvervsorganisationerne. En række erhvervsorganisationer er tilhængere af forslaget. Det gælder bl.a. Dansk Industri, Landbrugsrådet og Håndværksrådet, der har mange små medlemsvirksomheder. Mens HTS, Dansk Handel & Service og Dansk Byggeri desværre er skeptiske over for det forslag, jeg har fremsat i Folketinget.

De tre organisationer henviser bl.a. til HTS og Dansk Handel & Service (DHS) medlemsundersøgelser, ligesom de stiller spørgsmålstejn ved, om der vil blive tale om reelle lettelser for virksomhederne. Endelig hævder de, at virksomhederne vil blive tvunget af pengeinstitutterne til at lade deres regnskaber revidere.

Hvad angår *medlemsundersøgelserne*, viser de, at et flertal af DHS' og HTS' medlemmer ønsker at bevare revisionspligten og vil få foretaget revision, selvom pligten bortfalder. Disse undersøgelser omfatter dog kun et begrænset antal B-virksomheder.

Omvendt viser en større undersøgelse fra Håndværksrådet, at et stort flertal af deres mindste virksomheder med mellem 1 og 5 ansatte ønsker revisionspligten gjort frivillig.

En af forklaringerne på resultaterne fra DHS' og HTS' undersøgelse er formentlig, at deres medlemsvirksomheder typisk er en hel del større end den gennemsnitlige B-virksomhed.

Såvel Erhvervs- og Selskabsstyrelsens undersøgelse som engelske erfaringer viser, at tilbøjeligheden til valgfrit at fortsætte med fuld revision stiger med størrelsen. Jo større virksomheden er, i jo højere grad vurderer den, at revision tilfører virksomheden en merværdi, der er større end omkostningerne til revision. Jo mindre virksomheden er, i jo højere grad vurderes revision som en omkostning og irritationsbyrde, der ikke giver virksomheden nogen merværdi. For disse mange små virksomheder vil der således være tale om reelle lettelser, hvis de fritages for revisionspligt.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens undersøgelse viser, at 35 pct. af selskaber med en omsætning på under 5 mio. kr. vil fortsætte med revision, selvom revisionspligten gøres frivillig. Denne andel stiger til 54 pct., hvis vi ser på selskaber med en omsætning på over 12 mio. kr. De udgør til gengæld kun 15 pct. af samtlige B-selskaber. Der synes således at være en vis overensstemmelse mellem styrelsens og organisationernes resultater, hvis det tages med i betragtning, at organisationernes medlemsvirksomheder er en del større end den gennemsnitlige B-virksomhed.

Det er rigtigt, at *bankerne* vil kunne kræve at se et revideret regnskab som en forudsætning for at yde kredit. Men for det første er det værd at bemærke, at over halvdelen af B-selskaberne slet ikke har lån i banken. For driftsselskaber med en omsætning på under 0,5 mio. kr. er det kun 37 pct., der har banklån, mens 56 pct. af selskaberne med en omsætning på mellem 0,5 og 2 mio. kr. har banklån. Og af dem, der låner penge i banken, kautionerer omkring 70 pct. personligt for gælden, på samme måde som det gælder for lån til personligt ejede virksomheder, som ikke afkræves revision af bankerne.

Spørgsmålet er derfor, hvor stor betydning det har for bankerne, at virksomheden kan fremlægge et revideret regnskab, når den ansøger om et lån. Bankerne lægger i varierende omfang vægt på det. Det viser Rambøll Managements interview i 4 banker, og det bekræftes af Finansrådet.

Ingen af bankerne skelner overordnet mellem selskaber og personligt ejede virksomheder, når de foretager deres kreditvurdering. Det vigtigste i alle bankernes kreditvurdering er deres *kendskab til kunden*. Og så lægger de stor vægt på, at regnskaber og budgetter m.v. er *udarbejdet* af en uafhængig revisor – og altså ikke nødvendigvis revideret.

Det bekræftes yderligere af en undersøgelse, Håndværksrådet foretog i 2003. I undersøgelsen blev 20 erhvervs konsulenter fra banker over hele landet interviewet og skulle blandt 12 muligheder vælge de fem, de lagde mest vægt på i en forhandlingssituation. *Ingen* af dem lagde vægt på virksomhedens ejerform.

Det kan i den forbindelse oplyses, at Finansrådet i sin årsberetning, der er blevet offentliggjort for nyligt, oplyser, at:

»Ved at ophæve revisionspligten for de mindste selskaber (ca. 113.000) stilles disse i samme situation som de mere end 170.000 enkeltmandsfirmaer, hvor der i dag ikke er revisionspligt. På den baggrund kan Finansrådet støtte en gradvis ophævelse af revisionspligten. En eventuel yderligere lempelse må fortsat ske gradvist i takt med de erfaringer, der gøres.

En ophævelse af revisionspligten er dog ikke ensbetydende med, at alle mindre selskabers regnskaber ikke vil blive revideret. Det bliver nu op til ejerne og selskabets øvrige interessenter at bestemme, om regnskabet skal revideres eller ej. Til gengæld vil de regnskaber, hvor en revision ikke tilfører virksomheden en egentlig merværdi, selvfølgelig ikke blive revideret.

Finansrådet er enig i, at der kan være ikke uvæsentlig samfundsøkonomisk gevinst ved at afskaffe revisionspligten.«

Endelig har HTS og Dansk Handel & Service fremført som en del af deres kritik, at en reduktion af revisionspligten vil føre til øget økonomisk kriminalitet. Der henvises i den forbindelse til svaret på spørgsmål 15.

Spørgsmål 19:

Ministeren bedes kommentere høringssvaret fra Kuratorforeningen generelt samt specielt følgende citat: »Opretholdelse af revisionspligten også for de små virksomheder må anses for det væsentligste værn mod en stigning i omfanget af økonomisk kriminalitet – og dermed også imod risikoen for illoyal konkurrence mellem virksomheder, som foretager korrekt angivelse og betaling af skat og moms, og virksomheder, som undlader dette og dermed kan kalkulere med lavere priser i forhold til kunderne«.

Svar:

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål 15, er der ikke dokumentation for at betragte revisionspligten som det væsentligste værn mod en stigning i omfanget af økonomisk kriminalitet.

Antagelsen om en øget økonomisk kriminalitet blandt ureviderede virksomheder baserer Kuratorforeningen især på en statistik over 114 tvangsopløsningssager, som er udarbejdet af advokat John Have. Statistikken viser, at der formodes at være foregået kriminalitet i form af strafbare forhold, skatteunddragelser og selvfinansiering i 56 pct. af selskaberne.

Det fremgår endvidere af statistikken, at der var begået kriminelle handlinger i 45 pct. af de selskaber, der før tvangsopløsningen havde indsendt et revideret regnskab til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Selvom regnskaberne var revideret, har revisor således tilsyneladende ikke opdaget og anmeldt disse kriminelle handlinger.

Statistikens tilsvarende tal for selskaber, der – i strid med loven - *ikke* havde indleveret et revideret regnskab, viser, at der var foregået kriminelle handlinger i 87 pct. af sagerne.

Imidlertid er der ikke noget overraskende i, at kriminaliteten viser sig at være højere i selskaber, der i strid med loven ikke har indsendt et revideret regnskab. Fx vil momskarruseller og kreditkøb uden betalingshensigt typisk blive foretaget i selskaber, der er oprettet med et kriminelt sigte, og som ikke har til hensigt at leve så længe, at de skal aflevere et regnskab, som derfor heller ikke er revideret.

Jeg skal i øvrigt henholde mig til svaret på spørgsmål 15 om revisors begrænsede muligheder for at afsløre økonomisk kriminalitet, som også understøttes af det relativt store omfang af kriminalitet i tvangsopløste selskaber, som havde indsendt reviderede regnskaber.

Spørgsmål 20:

Kan ministeren bekræfte, at de fleste fejl i selskabernes årsrapporter findes i årsrapporterne fra mindre selskaber?

Svar:

En undersøgelse, der er offentliggjort i en kandidatafhandling fra 1996, viser, at der gennemsnitligt er flere fejl i de større selskabers regnskaber end i de mindre selskabers. Forfatterens konklusion er dog, at denne forskel kan begrundes alene i de varierende kompleksitetsgrader.

Det er Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opfattelse, at en fornyet undersøgelse ville komme til samme resultat. Regnskaberne fra små selskaber med få aktiviteter har få regnskabsposter. Risikoen for fejl i små selskabers regnskaber vil derfor naturligt være mindre end i store selskabers regnskaber, der har langt flere regnskabsposter og er langt mere komplicerede.

Ud fra de foreliggende oplysninger kan jeg derfor ikke bekræfte, at der gennemsnitligt findes flere fejl i årsrapporterne fra mindre selskaber.

Spørgsmål 21:

Da det er væsentligt, at samfundet sikrer sig, at der i en eller anden form gennemføres en gennemgang af regnskaber med en af ledelsen uafhængig revisor, er ministeren da enig i, at det må forventes, at kvaliteten af årsrapporterne vil dale, såfremt der ikke årligt foretages gennemgang af regnskabet i mindre virksomheder af en uafhængig revisor?

Svar:

Det er vanskeligt at vurdere, hvad det vil betyde for kvaliteten af årsregnskaberne, hvis ydelsen revision bliver trukket ud af den pakke som virksomhederne køber hos revisor. Engelske erfaringer tyder på, at den gradvise afskaffelse af revisionspligten ikke har medført en mærkbar lavere regnskabskvalitet.

Revisor finder formentlig en del fejl undervejs, men ikke nødvendigvis kun, fordi der også foretages revision. De virksomheder, der ønsker revisors bistand, køber typisk en samlet pakke hos revisor, der integrerer ydelser som regnskabsmæssig assistance, regnskabsopstilling, revision og skattemæssig assistance. Revisor bidrager med at opstille regnskaber i 83 pct. af B-virksomhederne.

For revisors assistance med regnskabsopstilling gælder reglerne i bekendtgørelse nr. 1537 om statsautoriserede og registrerede revisors erklæringer m.v. Samtidig skal standarder og retningslinjer i Revisionsstandard 930 anvendes. Ved assistance med regnskabsopstilling er revisor bl.a. forpligtet til at overveje, om de opstillede oplysninger ser ud til at være dækkende og uden åbenlys væsentlig fejlinformation. Hvis revisor bliver opmærksom på væsentlig fejlinformation, skal han/hun forsøge at blive enig med virksomheden om de nødvendige rettelser eller tilføjelser. Revisor skal forsyne regnskabet med en erklæring.

Endvidere er det vigtigt at huske på, at de helt små selskaber karakteriseres ved at have simple regnskaber med få poster, hvorved risikoen for fejl reduceres mærkbart.

Spørgsmål 22:

Som det er ministeren bekendt, har jeg efter 1. behandling udarbejdet et notat om lovforslagene, som jeg så dem. I den forbindelse gennemførte jeg nogle beregninger, som givet ikke er 100 % korrekte. Jeg ønsker derfor ministerens hjælp til at fremkomme med de rigtige tal. Vil ministeren således bekræfte, at indførelse af review for selskaber op til 20 mio. kr. vil medføre en væsentlig reel besparelse for de mindre virksomheder, hvilket ifølge Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opgørelser vil udgøre en besparelse på mere end 450 mio. kr.?

Svar:

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har foretaget beregninger på forslaget om, at pligten til revision afløses af en pligt til review for selskaber, der ikke oversiger to af følgende tre størrelsesgrænser:

- balance 10 mio. kr.
- omsætning 20 mio. kr.
- antal ansatte 40

Forslaget vil berøre ca. 125.000 selskaber. Når disse selskaber ikke længere er underlagt et lovkrav om revision, men i stedet et lovkrav om (mindst) et review, vil de administrative byrder, som lovgivningen pålægger selskaberne, blive reduceret med ca. 420 mio. kr.

Imidlertid vil det stadig være muligt for selskaberne at vælge mellem fuld revision og review. På baggrund af virksomhedernes egne forudsigelser i den spørgeskemaundersøgelse, som konsulentfirmaet Rambøll Management har foretaget for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, kan det beregnes, at virksomhedernes faktiske revisionsomkostninger vil blive reduceret med ca. 250 mio. kr.

Spørgsmål 23:

Jf. spørgsmål 22, vil ministeren da bekræfte, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport fra 2005 om revisionspligt anfører, at omkostningerne til revision må forventes at stige med op til 30 pct. over en årrække på grund af de nye og meget omfattende revisionsstandarder?

Svar:

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport om revisionspligten vurderer, at selvom der knytter sig en betydelig usikkerhed til omfanget af de kommende prisstigninger som følge af de nye revisionsstandarder, vil de utvivlsomt blive markante og formentlig gennemsnitligt ligge på et sted mellem 20 og 30 pct.

Spørgsmål 24:

Jf. spørgsmål 23, vil ministeren da bekræfte, at konsekvensen af de kommende og mere omfattende regnskabsstandarder, som vil få revisionsomkostningerne til at stige med op til 30 procent i de kommende år, jf. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport om revisionspligten fra 2005, vil kunne lede til, at de fremtidige reelle besparelser ved indførelse af review frem for fortsat revision for virksomheder med op til 20 mio. kr. i omsætning, kan estimeres til 750 mio. kr.?

Svar:

De beregninger som Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har foretaget vedrørende den foreslåede review-pligt viser, at hvis revisionsomkostningerne stiger med 30 pct. som følge af de nye revisionsstandarder, vil de administrative byrder, som lovgivningen pålægger selskaberne, blive reduceret med ca. 825 mio. kr. ved indførelse af review-pligt.

Ud fra virksomhedernes egne forudsigelser om, hvilket revisionsvalg de vil foretage, kan de faktiske besparelser skønnes til ca. 500 mio. kr.

Det skal understreges, at konsekvenserne af de nye revisionsstandarder ikke indgå i beregningerne af de administrative lettelser i forbindelse med det fremsatte lovforslag om en reduktion af revisionspligten.

Spørgsmål 25:

Er ministeren enig i, at de nye revisionsstandarder fra EU i al væsentlighed er møntet på "større" virksomheder og derfor må betragtes som uhensigtsmæssige for de mindste danske virksomheder med en omsætning under 20 mio. kr.?

Svar:

Den internationale udvikling har i de senere år bevæget sig hen imod større forskelle i kravene til små og store virksomheder med skærpede regnskabskrav for store børsnoterede virksomheder til følge. Der er således international opmærksomhed på, at der bør sondres mere mellem de forskellige virksomhedskategorier. Små virksomheder bør have mere fleksible rammer.

For lovpligtig revision gælder imidlertid, at »revision er revision«, uanset om regnskabet kommer fra en lille eller en stor virksomhed.

De nye revisionsstandarder er en reaktion på de store internationale erhvervsskandaler, som rystede offentlighedens tillid til kapitalmarkederne og til revisorerne. Men standarderne er som udgangspunkt beregnet på alle (lovpligtige) revisioner uanset virksomhedens størrelse.

Standarderne udvider således kravene til revision og dermed arbejdsomfanget ved revision meget betydeligt. Men det må anses for tvivlsomt, om en udvidet kontrol af fx interne forretningsgange kan gennemføres og give mening i små selskaber, der har så få – eller ingen – ansatte, at det ikke vil være muligt for dem at indføre en simpel adskillelse af bogholder- og kassererfunktionen i deres regnskabsforvaltning. Ofte er det ejeren selv, der alene varetager økonomi- og regnskabsfunktionen i selskabet.

Spørgsmål 26:

Når man læser ministerens egne redegørelser vedrørende lovforslagene, får jeg klart det indtryk, at ministeren selv tvivler på, at der vil fremkomme reelle besparelser ved ministerens forslag. Er ministeren enig i, at med indførelse af en reviewpligt vil langt flere virksomheder opnå en reel reduktion af de administrative byrder i forhold til en isoleret ophævelse af revisionspligten, idet virksomhederne af hensyn til interessenterne ved en situation med reviewpligt ikke i samme grad som ved rent bortfald af revisionspligten vil se sig nødsaget til at lade en revision udarbejde?

Svar:

Jeg er ikke i tvivl om, at lovforslaget vil medføre reelle besparelser. Forslaget giver mulighed for, at ca. 75.000 selskaber kan fravælge revision, hvilket indebærer en lettelse af de lovpligtige administrative omkostninger på ca. 675 mio. kr. Nogle selskaber vil imidlertid foretrække at fortsætte med fuld revision, andre vil foretrække en mindre omfattende revisorkontrol, mens andre igen vil finde det tilstrækkeligt, at revisor er inde i virksomheden og hjælper med fx bogføring og/eller regnskabs- og skatteassistance.

Ud fra virksomhedernes egne forudsigelser i Rambøll Managements undersøgelse for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, forventes ca. 50.000 virksomheder at benytte sig af muligheden for at fravælge revision i større eller mindre omfang. Den faktiske besparelse, som virksomhederne reelt forventes at få på revisionsomkostningerne, skønnes derfor til ca. 320 mio. kr. Erfaringerne fra England understøtter denne forventning.

Hvis der alene ses på de 45.000 virksomheder, der har egentlig selvstændig erhvervsaktivitet, skønnes disse virksomheder samlet at få en faktisk besparelse på ca. 290 mio. kr.

En review-ordning vil ikke give flere reelle lettelser i forhold til en ophævelse af revisionspligten. Virksomhederne vil i et sådant tilfælde kun kunne vælge mellem at få foretaget fuld revision eller et review. Hvis revisionspligten gøres frivillig, åbnes der op for et langt bredere spekter af valgmuligheder. Særligt for den række virksomheder, som hverken har behov for revision eller review. Det følger da også af beregningerne indeholdt i mit svar på spørgsmål 22 sammenholdt med beregningerne i nærværende svar, at en review-ordning baseret på markant højere tærskelværdier medfører færre besparelser for virksomhederne end den i lovforslaget indeholdt reduktion af revisionspligten.

Spørgsmål 27:

Kan ministeren bekræfte, at et review efter standard ISA 910 (RS 910) allerede i dag anvendes i forbindelse med de erklæringer, som revisorerne udarbejder på selskabernes selvangivelser?

Svar:

Hvis en revisor i henhold til bekendtgørelse nr. 1537 om statsautoriserede og registrerede revisors erklæringer mv. (erklæringsbekendtgørelsen) afgiver erklæringer og rapporter, der kræves i henhold til lovgivningen, eller som er bestemt til andet end hvervgivers eget brug, sker dette enten i form af en egentlig revisionspåtegning, et review, en erklæring om ydet regnskabsmæssig assistance uden at foretage revision eller review eller i form af øvrige erklæringer.

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som oplyser følgende:

»SKAT har ikke hidtil registreret, hvilken form for påtegning der gives på indkomstopgørelsen i de tilfælde, virksomheden benytter bistand fra revisor. En hurtig forespørgsel blandt skatterevisorer giver dog det indtryk, at påtegning om review på indkomstopgørelsen benyttes i stigende grad, når der gives påtegning.

Fra og med indkomståret 2005 skal små og mellemstore virksomheder i selvangivelsen besvare spørgsmål om revisorbistand, og herunder om årsrapporten og indkomstopgørelsen er udarbejdet med bistand fra revisor. Det sker som led i overgangen til digital udvælgelse til skatteligning. Spørgsmålene omhandler bistand fra revisor til udarbejdelse af årsrapporten, dels om der er foretaget revision, review eller givet anden bistand vedrørende årsrapporten, dels om den skattepligtige indkomst er opgjort med bistand fra revisor. Det skal dog ikke oplyses, om denne bistand til indkomstopgørelsen er revision, review eller anden form for bistand.«

Spørgsmål 28:

Kan ministeren bekræfte, at Folketinget ved ajourføringen af selskabslovene i juni 2004 besluttede, at der ved udbetaling af ekstraordinært udbytte til aktionærerne i løbet af året skal foretages en gennemgang (review) af selskabets balance på tidspunktet for udbetalingen?

Svar:

Det er korrekt, at der i aktieselskabslovens § 109 a og anpartsselskabslovens § 44 a om udbetaling af ekstraordinært udbytte bl.a. stilles krav om en mellembalance, der skal være gennemgået og påtegnet af selskabets revisor.

Spørgsmål 29:

Er ministeren enig i, at når et review efter standard RS 910 anvendes under den nuværende lovgivning som passende kontrol for bl.a. skattevæsenet vedrørende oplysningerne om selskabernes selvangivelser, er det en realistisk antagelse, at en indførelse af reviewpligt ikke vil medføre et behov for yderligere ansættelser hos skattemyndighederne, som ministerens lovforslag om en ren afskaffelse af revisionspligten for mindre virksomheder nødvendiggør?

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»I forhold til en påtegning om revision, hvor revisor direkte udtaler sig om regnskabets rigtighed, giver en påtegning om review kun en moderat sikkerhed. Ved review udtaler revisor sig negativt – om han er blevet opmærksom på forhold, som afkræfter, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med en fastlagt regnskabsmæssig begrebsramme.

Virksomhedens årsregnskab danner grundlag for kontrol af virksomhedens skatte- og afgiftsangivelser og indberetninger om løn. Det er derfor – set ud fra SKATs synspunkt – vigtigt, at regnskabsgrundlaget er så fuldstændigt og korrekt som muligt, og at de interne kontroller i selskabet, der er rettet mod registrering af indtægter og udgifter, er gennemgået. Endvidere er det vigtigt, at der har været foretaget en kontrol af værdierne i balancen, og om der er en indre sammenhæng i regnskabsgrundlaget.

Ved review gennemføres der ikke revision i årets løb, herunder bilagskontrol og systemrevision – dvs. testen af, at de interne kontroller sikrer korrekte og fuldstændige registreringer til brug for årsrapporten.

Ulempen ved review er, at review stort set er uden betydning i forhold til skattelovgivningen.

På grund af den begrænsede kontrol af virksomhedens forhold fra revisors side vil SKAT fortsat skulle anvende flere kontrolressourcer på virksomheder med review end på virksomheder, som er

underkastet lovpligtig revision, eksempelvis for at teste, om registreringerne i bogholderi og regnskab er tilstrækkeligt sikre, og om aktiver og passiver er til stede og medregnet.«

Spørgsmål 30:

Er ministeren enig i, at et review for virksomheder under 20 mio. kr. i omsætning vil afbøde de mange negative konsekvenser, herunder den svækkede kontrol, som en fuldstændig afskaffelse af revisionspligten kan medføre, samtidig med at det vil give væsentlig mindre administrative besparelser for virksomhederne?

Svar:

Jeg er ikke enig i, at lovforslaget medfører mange negative konsekvenser. Tværtimod – det medfører en række fordele, herunder:

- de administrative omkostninger, som lovgivningen pålægger små virksomheder og iværksættere, mindskes markant.
- den danske regulering af små virksomheder bringes mere på niveau med andre EU-landes regulering – til gavn for de danske virksomheder. Gode og dynamiske regler er vigtige i en globaliseret verden, hvor virksomhederne agerer og konkurrerer på et internationalt plan.
- de små danske virksomheder får mulighed for at vurdere, om revision eller anden form for revisorbistand er en fornuftig forretningsmæssig omkostning. En mulighed som ca. 90 pct. af de små virksomheder i EU allerede har i dag.

Derimod er der en række ulemper forbundet med en review-ordning:

- Et review er i betydeligt omfang baseret på forespørgsler og analyser. I mangel af konkrete og »objektive« revisionshandlinger som fx fysisk kontrol af aktiver, bilagskontrol og saldobekræftelser vil et review stort set kun være en kontrol af revisors eget arbejde i de 83 pct. af B-selskaberne, som betaler deres revisor for at opstille regnskabet.
- Et review er stort set uden betydning i forhold til skatte- og afgiftslovgivningen. Et review tilføjer næppe skattekontrollen meget mere end et urevideret regnskab, jf. også skatteministerens bidrag til spørgsmål 29.
- Selv om der findes en internationalt anerkendt standard for review, ved hverken virksomheder eller regnskabsbrugere, hvad et review indebærer. Den revisorerklæring, der afgives i forbindelse med et review, er så snørklet udformet, at den ikke bidrager til større vished, snarere tværtimod.

Ingen af de øvrige EU-lande har indført krav om lovpligtig review for små selskaber som erstatning for lovpligtig revision. I England havde man i perioden 1994-1997 en ordning med en såkaldt »Accountant's Report« som i store træk svarer til et review. Det erstattede man med fuld frihed i revisionsvalget, idet hverken virksomhederne eller regnskabsbrugerne havde fornøden tillid til review-ordningen.

Spørgsmål 31:

Vil ministeren kommentere mit synspunkt, at det er tilfredsstillende for interessenternes, herunder Told & Skats, almindelige behov for kontrol af og tillid til regnskabsoplysningerne, at revisionspligten lempes for selskaber med op til f.eks. 20 mio. kr. i omsætning, under forudsætning af at der årligt foretages kontrol i form af review ISA 910 (RS 910) af en uafhængig revisor?

Svar:

Som nævnt i min besvarelse af spørgsmål 30 har ingen EU-lande indført lovpligtigt review til erstatning for lovpligtig revision. I perioden 1994-97 kunne selskaber i England med en omsætning på mellem £90.000 og £350.000 vælge en såkaldt »Accountant's Report«, der i store træk svarer til et review. I 1997 forlod man imidlertid denne ordning, hvorefter de pågældende selskaber var fritaget fra såvel revisions- som reviewpligt. Erfaringerne viste, at hverken virksomheder eller regnskabsbrugere havde den fornøden tillid til et review.

Hvad angår *bankerne*, viser Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport, at de lægger vægt på, at årsregnskaber er *udarbejdet* af en revisor. Det er således revisors medvirken i opstilling af budgetter og regnskaber som anses for vigtig. Bankerne skelner ikke i deres kreditvurdering mellem personligt ejede virksomheder – som ikke er undergivet lovpligtig revision – og små selskaber med revisionspligt. Hos begge virksomhedstyper kræver bankerne i de fleste tilfælde sikkerhed i form af personlig hæftelse, ligesom personligt kendskab har stor betydning. Dertil kommer, at halvdelen af selskaberne *ikke* har lån i banken, især ikke de mindste af B-selskaberne.

Finansrådet støtter således også en gradvis ophævelse af revisionspligten og har ikke foreslået et review som erstatning.

Hvad angår *leverandørerne*, viser en svensk afhandling af Birgitta Svensson, at leverandører sjældent eller aldrig anvender årsregnskaberne i deres kreditvurderinger. Rapporten vurderer, at informationerne i årsregnskaberne er for gamle, og at oplysninger fra skyldnerregistre har betydeligt større værdi. Og oplysningerne fra skyldnerregistre har ingen forbindelse til årsregnskabet. Konklusionen er derfor, at revisionspligten kun har marginal betydning for leverandørers kreditgivning. Den samme konklusion må antages at gælde for en review-pligt.

Hvad angår SKATs behov for kontrol af og tillid til regnskabsoplysningerne, skal jeg henvise til besvarelsen af spørgsmål 29.

Spørgsmål 32:

Under 1. behandling i salen stillede jeg spørgsmål til den påstand, at det kun er Malta, Sverige og Danmark, der har en revisionspligt for mindre virksomheder. Jeg spurgte specifikt, om der i andre lande var undtagelsesregler. Jeg fik fornuftigt nok ingen svar, men finder behov for, at vi ikke lovgiver uden de helt rigtige oplysninger.

Kan ministeren bekræfte, at der findes en række undtagelser i fritagelsen for revisionspligt i andre EU-lande, jf. høringssvaret fra FSR, hvoraf det fremgår, at f.eks. italienske selskaber revideres, hvis de har en kapital over 120.000 euro, at alle aktieselskaber i Østrig og Portugal skal revideres, samt at alle moder- og datterselskaber i Irland revideres? Vil ministeren samtidigt orientere, om der i øvrige EU-lande findes undtagelser, som Folketinget ikke er blevet orienteret om?

Svar:

Jeg oversendte den 6. april 2005 Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport om revisionspligten til Erhvervsudvalget. Rapporten indeholder i kapitel 4 og bilag 1 en oversigt over de øvrige EU-landes reduktion af revisionspligten.

I høringsnotatet om lovforslaget (L 50), som også er oversendt til Erhvervsudvalget, kommenteres FSR's høringssvar, og der henvises i den forbindelse også til bilag 1 i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport om revisionspligten. Endelig er rapporten også omtalt i bemærkningerne til lovforslaget.

Som det fremgår af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport er det i EU kun Danmark, Malta og Sverige, der stiller krav om lovpligtig revision af alle små selskaber. De øvrige EU-lande har i større eller mindre grad benyttet sig af den fritagelsesmulighed, der ligger i EU's 4. selskabsdirektiv (regnskabsdirektivet).

Ud over at fastsætte størrelsesgrænser for, hvornår selskaber kan fritages for lovpligtig revision, har en række lande nogle supplerende bestemmelser. De supplerende bestemmelser, der som nævnt fremgår af bilag 1 til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport, er følgende:

Supplerende størrelsesgrænser

I Belgien kan et selskab ikke fritages for revisionspligt, hvis det gennemsnitligt har over 100 heltidsansatte, uanset om det ligger under størrelsesgrænserne for omsætning og balance. I Italien kan

et selskab ikke fritages for revisionspligt, hvis det har en registreret selskabskapital på over 120.000 €.

Minoritetsbeskyttelse

I England og Irland kan aktionærer, der råder over mindst 10 pct. af aktiekapitalen, forlange revision. I Spanien ligger minoritetsbeskyttelsen på 5 pct.

Koncerngrænser

I Irland og formentlig Ungarn skal selskaber, der indgår i en koncern, revideres uanset koncernens samlede størrelse. I England er selskaber i en koncern kun undtaget fra revisionspligt, hvis den samlede koncern opfylder størrelsesgrænserne.

Lægmandsrevisorer

I Finland og Letland kan selskaber under størrelsesgrænserne i stedet for lovpligtig revision vælge en lægmandsrevisor, der skal have et vist kendskab til regnskab, revision, skat og jura. Der er ingen specielle uddannelseskrav for lægmandsrevisorer, der ikke opfylder betingelserne i EU's revisionsdirektiv. I Grækenland kan selskaber under størrelsesgrænserne vælge at lade deres årsrapporter revidere af en person med en universitetsgrad.

Aktieselskaber

Aktieselskaber er ikke undtaget fra revision i Portugal og Østrig, selvom de i øvrigt ligger under størrelsesgrænserne. I Østrig er der også revisionspligt for visse anpartsselskaber, der efter lovgivningen skal have et såkaldt »Supervisory Board«.

Spørgsmål 33:

Mener ministeren og kan ministeren dokumentere, at en belastning af mindre virksomheder (op til 20 mio. kr.) fra betaling af revisionsomkostninger mellem 8.000 kr. og ca. 15.000 kr. om året har stor betydning for disse danske virksomheders konkurrencesituation overfor udenlandske virksomheder?

Svar:

Enhver omkostning, der afholdes af en virksomhed, men som ikke har en forretningsmæssig begrundelse, hæmmer dens konkurrencemæssige stilling på markedet. Det gælder også revisionsomkostninger i det omfang, de ikke har en forretningsmæssig begrundelse.

For B-virksomheder varierer revisionsomkostningerne primært efter omsætningens størrelse. F.eks. vil et selskab med en omsætning på 2 mio. kr. typisk have revisionsomkostninger på 13.000 kr., mens et selskab med en omsætning på 20 mio. kr. skønnes at have revisionsomkostninger på ca. 40.000 kr. Tilsammen løber de årlige revisionsomkostninger for B-virksomheder op i 1,7 mia. kr. Hvis de skal konkurrere på eksport- eller hjemmemarkedet med udenlandske selskaber, der ikke er pålagt omkostninger ved lovpligtig revision, stiller det dem alt andet lige dårligere i konkurrencen.

Ca. 40 pct. af de B-selskaber, der har en selvstændig drift, har samhandel med udlandet. Når der ses bort fra dem, der svarer ved ikke/ikke relevant, giver næsten halvdelen af disse virksomheder i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens undersøgelse selv udtryk for, at udgiften til lovpligtig revision stiller dem dårligere i konkurrencen med udenlandske virksomheder, som ikke er underlagt krav om lovpligtig revision.

Det er også bemærkelsesværdigt, at 62 pct. af de selskaber, der handler med udlandet, ønsker revisionspligten gjort frivillig eller lempet, og 67 pct. af dem vil fravælge lovpligtig revision, hvis den gøres frivillig – enten i form af en mindre omfattende kontrol eller ingen revision overhovedet.

Spørgsmål 34:

Vil ministeren garantere, at ministerens forslag, som helt korrekt ikke undtager holding- og moderselskaber, vil sikre, at datterselskaber bliver forsynet med en revisionspåtegning?

Svar:

Udgangspunktet i såvel selskabslovgivningen som regnskabslovgivningen er det enkelte selskab, og lovreguleringen af revisionspligten som udgangspunkt bør bygge herpå.

Det er således alene holdingvirksomheder, der ikke er omfattet af den foreslåede reduktion af revisionspligten, og som derfor uanset størrelse m.v. skal revideres.

Forslaget indebærer ikke, at samtlige datterselskaber også skal aflægge årsregnskab forsynet med en revisionspåtegning. Der er således ikke krav om, at datterselskaber skal være forsynet med revisionspåtegning, hvis de opfylder de foreslåede størrelsesgrænser.

Når dette er sagt, er det vigtigt at være opmærksom på, at en af posterne i holdingvirksomhedens årsrapport er kapitalandelene i dattervirksomheden. Når en revisor skal revidere årsrapporten for holdingvirksomheden er den pågældende som følge heraf nødt til at foretage visse revisionshandlinger vedrørende dattervirksomheden, idet den pågældende skal revidere hele holdingvirksomhedens årsrapport med henblik på at sikre, at holdingvirksomhedens årsrapport opfylder lovens krav om et retvisende billede.

Omfanget af revisors handlinger vil ikke mindst afhænge af dattervirksomhedens aktiviteter. Der er forskel på, hvorvidt der er tale om et underliggende ejendomsselskab, som kun ejer en ejendom, eller et egentligt driftsselskab med en lang række forskellige aktiver og forpligtelser m.v. Det vil endvidere spille en rolle, hvorledes dattervirksomheden indregnes i holdingvirksomhedens årsrapport.

Spørgsmål 35:

Dette spørgsmål skal ikke læses som en generel mistillid til danske virksomheder og iværksættere. Både under behandlingen i Folketinget, i høringssvarene og i medierne ser jeg imidlertid ængstelse for enkelte brodne kar, som vil få urimeligt gunstige vilkår i forhold til det store flertal af ærlige og seriøse virksomheder.

Kan ministeren bekræfte, at hvis et selskab opretter flere små selskaber frem for et stort, kan det holde sig under grænserne for revisionspligten? Er ministeren ikke betænkelig ved, om enkelte brodne kar derfor vil kunne konstruere sig ud af revisionspligten?

Svar:

Jeg er enig i, at vi ikke skal basere lovgivningen på en generel mistillid til danske virksomheder og iværksættere. Det fremsatte lovforslag bygger netop på den grundholdning, at vi ikke skal påføre det store flertal af ansvarlige og lovlydige virksomheder og iværksættere store administrative byrder, hvis lovkravene reelt kun retter sig mod nogle få brodne kar. I en sådan situation bør man i stedet bekæmpe de få brodne kar med andre midler, herunder anvende sanktioner.

Som det fremgår af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport om revisionspligten, afskrækker den eksisterende revisionspligt ikke de såkaldte brodne kar fra at anvende selskabsdannelse til kriminelle formål. Det skyldes bl.a., at den økonomiske kriminalitet ofte gennemføres i selskaber med så kort levetid, at revisor ikke når at stifte bekendtskab med selskabet, og at transaktioner, der vedrører økonomisk kriminalitet i selskabet, holdes uden for bogføringen og regnskabet.

Selv om det teoretisk set vil være muligt at konstruere sig ud af revisionspligten ved den skitserede fremgangsmåde, vil det i praksis næppe finde sted.

Oprettelse af flere små selskaber har f.eks. en lang række byrdemæssige konsekvenser, der må tages i betragtning.

Hvis der stiftes flere selskaber, skal der således indskydes en selskabskapital i hvert af disse selskaber, der som minimum skal være på 125.000 kr. Hertil kommer en række ganske omfattende dokumentkrav, herunder udarbejdelse af vedtægter og stiftelsesdokument.

Dertil kommer at hvert af disse selskaber hvert år skal aflægge et selvstændigt årsregnskab, der skal indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Omkostningerne forbundet med disse krav vil efter min opfattelse langt overstige omkostninger til revision af en virksomheds årsregnskab.

Spørgsmål 36:

Er ministeren enig i, at det er uhensigtsmæssigt, såfremt man kan konstruere sig ud af revisionspligten ved forskellige selskabskonstruktioner?

Svar:

Jeg skal i det hele henviser til min besvarelse af spørgsmål 35.

Spørgsmål 37:

Finder ministeren ikke, at det vil være mere relevant for kontrolindsatsen, at det skal være indholdet i selskabet og aktiviteterne i selskabet (og dermed risikoen), der bestemmer, om et selskab skal revideres frem for udformningen af selskabskonstruktionen?

Svar:

Jeg skal i det hele henviser til min besvarelse af spørgsmål 35.

Spørgsmål 38:

Når man i regnskabslovgivningen allerede arbejder ud fra princippet om, at selskaber skal vurderes ud fra et samlet hele, jf. udarbejdelsen af koncernregnskaber, vil ministeren så støtte et forslag om, at revisionspligten også udformes ud fra en koncernbetragtning, således at det er selskabernes samlede aktiviteter (omsætning/balance/ansatte), som er afgørende for revisionspligten?

Svar:

Som nævnt i min besvarelse af spørgsmål 34 er udgangspunktet i såvel selskabslovgivningen som regnskabslovgivningen det enkelte selskab, og lovreguleringen af revisionspligt bør som udgangspunkt bygge herpå.

I det fremsatte lovforslag er den enkelte holdingvirksomhed, herunder modervirksomheder, ikke omfattet af den foreslåede reduktion af revisionspligten uanset virksomhedens omsætning, balance og antal medarbejdere. Årsregnskaber for holdingvirksomheder skal som følge heraf under alle omstændigheder revideres uanset virksomhedens størrelse.

Denne undtagelse for holdingvirksomheder, herunder moderselskaber, blev indsat i lovforslaget efter ønske fra blandt andet Socialdemokratiet.

En model, hvor revisionspligten udformes ud fra en koncernbetragtning, således at det er selskabernes samlede aktiviteter (omsætning/balance/ansatte), som er afgørende for revisionspligten, er et alternativ til den model, der er valgt for holdingvirksomheder, herunder modervirksomheder, i det fremsatte lovforslag. Man skal dog være opmærksom på, at denne alternative model vil betyde en fravigelse af udgangspunktet i såvel selskabslovgivningen som regnskabslovgivningen.

Spørgsmål 39:

Kan ministeren bekræfte, at man eksempelvis i Storbritannien har ladet revisionspligten gælde ud fra en koncernbetragtning?

Svar:

I England er selskaber undtaget fra revisionspligt, hvis de ikke overstiger to af følgende størrelsesgrænser:

- En balancesum på 29 mio. kr.
- En nettoomsætning på 58 mio. kr.
- 50 ansatte

De engelske grænser svarer således til EU-direktivets maksimumgrænser.

Selskaber, der indgår i en koncern, er dog kun undtaget fra revisionspligt, hvis koncernens samlede omsætning, balance og antal ansatte ikke overskrider to af ovennævnte størrelsesgrænser.

Spørgsmål 40:

Har Økonomi- og Erhvervsministeriet eller Erhvervs- og Selskabsstyrelsen under det lovforberedende arbejde anvendt eksterne til udarbejdelse af analyser eller undersøgelser om revisionspligten? Hvis det er tilfældet bedes disse analyser sendt til udvalget.

Svar:

Under det lovforberedende arbejde er der, som det nok allerede er kendt, blevet anvendt eksterne til udarbejdelse af analyser og undersøgelser. Der henvises således blandt andet i lovforslaget samt i en række af mine tidligere besvarelser af de stillede spørgsmål til visse af disse undersøgelser.

Til brug for Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport om revisionspligt, der blev oversendt til Erhvervsudvalget den 6. april 2005, er der blevet udarbejdet en række eksterne undersøgelser.

- Revisionsvirksomheden Deloitte har udarbejdet en rapport om revisionshonorar. Resultatet af rapporten indgår i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport.
- Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fik ligeledes Rambøll Management til at foretage en spørgeskemaundersøgelse med henblik på blandt andet at klarlægge en række faktuelle oplysninger om virksomhederne omfattet af regnskabsklasse B (små virksomheder). Resultaterne af denne undersøgelse indgår også i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport.
- Det er endvidere Rambøll Management, der sammen med Mortensen & Beierholm, Statsautoriseret Revisionsaktieselskab, har gennemført målingen af de administrative byrder, som ligger til grund for lovforslaget, herunder omkostningerne for virksomhederne som følge af kravene i selskabs- og regnskabslovgivningen.

Advokatfirmaet Bech-Bruun har endvidere udarbejdet to rapporter for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

I forlængelse af høringen foretog advokatfirmaet en undersøgelse af, i hvilket omfang andre lande stiller krav om revisormedvirken i forbindelse med erklæringer om selskabers kapitalforhold i deres selskabsreguleringer. Undersøgelsen omhandler 11 lande, hvoraf de 9 af landene i et eller andet omfang ikke har revisionspligt for de mindste virksomheder. De undersøgte lande er Sverige, Norge, Finland, England, Tyskland, Frankrig, Nederlandene, Belgien, Italien, Spanien og Irland.

Undersøgelsen viser, at de lande, som har reduceret revisionspligten for de små virksomheder, også har foretaget ændringer i kravene om revisormedvirken i selskabsretlige dokumenter. Det er således helt sædvanligt, at de selskabsretlige krav om revisormedvirken også ændres i forbindelse med en reduktion af revisionspligten.

På baggrund af den foretagne undersøgelse kan det konstateres, at de foreslåede danske konsekvensændringer som følge af en reduktion af revisionspligten vil stemme overens med de tilsvarende regler i de undersøgte lande, der i et eller andet omfang har reduceret revisionspligten for de mindste virksomheder.

Med lovforslaget skal revisor under alle omstændigheder fortsat medvirke ved stiftelser og kapitalforhøjelser, hvis der er tale om indskud af andre værdier end kontanter, og ved udarbejdelse af

erklæringer om kreditors retsstilling hhv. om vederlaget i forbindelse med fusion og spaltning. De danske regler svarer dermed til reglerne i de fleste andre lande. Derudover fastholdes, af hensyn til kreditorerne, kravet om revisorudtalelser ved kapitalnedsættelser til dækning af underskud, medmindre der samtidigt tegnes en tilsvarende kapitalforhøjelse. Dette krav stilles kun i ét af de andre undersøgte lande.

Advokatfirmaets rapport vil i forlængelse af denne besvarelse blive oversendt til udvalget.

Advokatfirmaet har endvidere på vegne af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen foretaget en undersøgelse af, hvorvidt der i andre lande er forskel på skattekontrollen for selskaber, der lader deres regnskaber revidere og for selskaber, der ikke lader deres regnskaber revidere.

De syv lande, der var omfattet af undersøgelsen, var England, Tyskland, Frankrig, Nederlandene, Belgien, Italien og Spanien. Samtlige disse 7 lande har fritaget visse virksomheder fra revisionspligt.

Undersøgelsens hovedkonklusion er, at det for samtlige undersøgte lande er blevet oplyst, at der for to selskaber, der i øvrigt er sammenlignelige, ikke vil være forskel på den skattekontrol, som de vil være underlagt, selvom det ene selskab måtte være et selskab, der lader sine regnskaber revidere, og det andet selskab måtte være et selskab, der ikke lader sine regnskaber revidere.

For samtlige undersøgte lande er det endvidere bl.a. blevet oplyst, at der ikke er forskel i hyppigheden af skattekontrollen for selskaber, der får regnskabet revideret, og selskaber med ureviderede regnskaber.

Advokatfirmaets rapport er først blevet færdig den 18. januar 2006, og rapporten er derfor ikke tidligere blevet oversendt til Erhvervsudvalget. Rapporten vil i forlængelse af denne besvarelse blive oversendt til udvalget.

I det lovforberedende arbejde er en række svenske og engelske undersøgelser ligeledes blevet inddraget. Disse undersøgelser er dog ikke blevet udarbejdet på foranledning af Økonomi- og Erhvervsministeriet eller Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Note: Bemærk, at der er omdelt en rapport som supplerende svar på spm. 40 (Bech-Bruun).

Spørgsmål 41:

Er det regeringens politik, at Danmark, på de områder, hvor man fører en anden politik end flertallet af andre EU-lande, skal tilpasse lovgivningen til det mest almindelige i EU? I bekræftende fald, hvad er f.eks. regeringens planer for at indføre arbejdsgiverafgifter til dækning af sociale udgifter på lige fod med andre EU-lande, og hvad er planerne for ændring af regler for dyretransporter, således at de danske regler svarer til reglerne i de øvrige EU-lande?

Svar:

Det er naturligt, at Danmark som medlem af EU og aktiv deltager i mange former for internationalt samarbejde forholder sig til og lade sig inspirere af forholdene i andre lande.

Det gælder i særdeleshed i en situation, hvor langt den overvejende del af de andre EU-lande har haft positive erfaringer med en retsfilstand, som afviger fra, hvad vi hidtil har valgt at gøre i Danmark. Det er tilfældet med en reduktion af revisionspligten, hvor det kun er Sverige og Malta som sammen med Danmark har revisionspligt for samtlige små virksomheder.

Hertil kommer, at der er gennemført grundige undersøgelser, som viser, at der ikke kan påvises afgørende danske hensyn, der kan begrunde, at vi i Danmark har et særligt behov for revisionspligt for samtlige små danske virksomheder. Det faktum skal sammenholdes med den omstændighed, at revisionspligten er forbundet med meget betydelige administrative omkostninger for virksomhederne.

I forhold til den generelle erhvervsregulering bør danske virksomheder som udgangspunkt ikke være underlagt strengere krav end andre europæiske virksomheder, medmindre afgørende hensyn tilsiger det. Det er vigtigt at sikre erhvervslivet gode rammevilkår, der følger den teknologiske og internationale udvikling, og som sikre en fleksibel og dynamisk lovregulering.

Spørgsmål 42:

Kan ministeren bekræfte, at der netop ved opstart af nye virksomheder i selskabsform er behov for revision, og at myndighederne og omverden lettere kunne acceptere, at revisionspligten bortfalder, hvis et selskab i en årrække har aflagt regnskab med blank revisionspåtegning?

Svar:

De fleste virksomheder er meget små, når de starter op og i de første leveår. I denne periode er de særligt sårbare overfor administrative byrder og omkostninger, der ikke er forretningsmæssigt velbegrundede. Samtidig er deres regnskabsforhold – givet at aktivitetsniveauet i de første år oftest er relativt lille – simple og relativt ukompliceret.

Det er i denne sammenhæng vigtigt at huske på, at de administrative byrder ikke kun beslaglægger virksomhedernes, herunder iværksætternes, tid og ressourcer, men også kan risikere at betyde, at virksomhedernes og iværksætternes energi og virkelyst mindskes.

På den baggrund er det vigtigt at sikre, at en reduktion af revisionspligten målrettes de små virksomheder og iværksætterne. Den foreslåede model i det fremsatte lovforslag sikrer dette.

Den i spørgsmålet skitserede alternative model, vil betyde, at virksomhederne i de første år, hvor de fleste som nævnt er meget små med overskuelige regnskabsforhold, og hvor overskuddet til samt behovet for revision er mindst, vil være undergivet revisionspligt. Virksomhederne vil således med denne alternative model være underlagt revisionspligt i de år, hvor virksomhederne har mest brug for at anvende deres tid og økonomiske ressourcer på at drive virksomheden.

Samtidig er det primært de større virksomheder, der har en bredere kreds af interessenter, som interesserer sig for og efterspørger et revideret regnskab. Mens de små virksomheder sjældent oplever, at omverdenen efterspørger et revideret regnskab – f.eks. hæfter 2/3 af de små virksomheder personligt for lån i banken.

Spørgsmål 43:

Hvilke administrative lettelser for de mindre virksomheder ville kunne opnås, hvis man gennemførte et system med revisionspligt de første år, men hvor der efter f.eks. 3 år med blank revisionspåtegning kun blev krævet review af den revisor, der havde udført revisionen tidligere?

Svar:

Det er ikke umiddelbart muligt at beregne, hvad den administrative lettelse ved en sådan model vil være, idet det vil afhænge af en række forudsætninger. Det drejer sig blandt andet om:

- Hvor stor en andel af driftsselskaberne antages at være mindre end 3 år gamle.
- Hvor stor en andel af selskaber uden selvstændig driftsaktivitet antages at være mindre end 3 år gamle.
- Hvor stor en andel af selskaberne skønnes at have en blank påtegning gennem de sidste 3 år.
- Hvor mange selskaber, der i 3 eller flere år har haft den samme revisor.

Det er dog sikkert, at virksomhederne de første tre år af deres levetid ikke vil have nogen besparelse overhovedet.

Spørgsmål 44:

Hvilke administrative lettelser for de mindre virksomheder ville kunne opnås, hvis man gennemførte et system, hvor egentlig revisionspligt blev afløst af krav om review, og hvor der blev krævet, at denne review omfattede kontrol af, at afregning og indberetning af moms, lønsumsafgifter,

punktafgifter, A-skat og lign. er sket til tiden og afregningen er i overensstemmelse med bogføring, og der er foretaget korrekt indbetaling?

Svar:

Revisionselskabet Deloitte har for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i 2003 foretaget en spørgeskemaundersøgelse blandt revisorer af prisen på bl.a. et review. Revisorerne skønnede, at et review gennemsnitligt ville være ca. 30 pct. billigere end egentlig revision.

Hvis et sådant review forøges med yderligere kontrolhandlinger, må det alt andet lige antages, at virksomhedens besparelse vil blive væsentligt mindre. En review-ordning med yderligere kontrolhandlinger forventes derfor alene at medføre administrative lettelser af marginal størrelse for de mindre virksomheder.

Spørgsmål 45:

Kan ministeren bekræfte, at både det danske skattesystem og det danske momssystem er baseret på, at virksomhederne opkræver moms, afgifter og a-skat m.v. i betydeligt omfang, og afregner disse til SKAT, og at SKAT kun foretager få kontroller af, om denne opkrævning sker korrekt, og at den faktiske kontrol fra SKAT, i forhold til de opkrævede beløb, hos mindre virksomheder er betydeligt mindre end i de lande, hvor der ikke er revisionspligt for mindre selskaber?

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»Det kan bekræftes, at virksomhederne opkræver og afregner skatter og afgifter i betydeligt omfang på såvel egne, som på borgernes vegne. Det er en forudsætning for det danske velfærdssamfund, at borgere og virksomheder betaler de skatter og afgifter de skal.

Det er ikke et mål for SKAT at nå et bestemt kontrolniveau, men derimod at afveje indsatsen i forhold til den enkelte virksomhed. SKATs indsatsstrategi tager afsæt i den opfattelse, at hovedparten af virksomheder og borgere ønsker at overholde reglerne. Indsatsen i forhold til de virksomheder og borgere, som ønsker at overholde reglerne er karakteriseret af service og vejledning, medens kontrol og sanktioner karakteriserer indsatsen i forhold til dem, der ikke vil overholde reglerne. I indsatsstrategien går service og kontrol således hånd i hånd. Det overordnede mål med strategien er at øge antallet af virksomheder og borgere, som af sig selv overholder reglerne, og som oplever skattemyndighedernes indsats som servicepræget, effektiv og retssikker.

Selv om kontrolniveauet kunne belyses nærmere, ville en sammenligning næppe give mening. Skattesystemerne i andre lande er forskellige fra det danske skattesystem, og dermed er også redskaberne til kontrol forskellige. Fælles er dog, at der arbejdes med målet om at øge antallet af virksomheder og borgere, som af sig selv overholder reglerne, ved at afveje indsatsen i forhold til den enkelte virksomhed.«

Spørgsmål 46:

Det er i debatten om revisionspligt ofte fremhævet, at selskaber uden revisionspligt vil blive ligestillet med personligt ejede virksomheder.

Kan ministeren bekræfte, at det normalt hos personligt ejede virksomheder er begrænset, hvad der opkræves i moms (netto), og hvad der tilbageholdes af A-skat o.l. i forhold til de tilsvarende opkrævninger hos den gruppe af mindre selskaber, hvor revisionspligten foreslås ophævet?

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»De ønskede beregninger forudsætter et nærmere analysearbejde, og under alle omstændigheder vil beregningerne ikke kunne foretages præcist i forhold til lovforslaget. Det skyldes blandt andet, at mindre virksomheder ikke skal afgive regnskabsoplysninger. SKAT registrerer ikke balancesummen for mindre virksomheder og antallet af ansatte hele året. Endvidere svarer antallet af indberettede lønoplysninger pr. virksomhed, som fremgår af SKATs systemer, ikke til antallet af helårsansatte. Endelig må momsomsætningen anvendes som et udtryk for omsætningen.

SKAT har på et tidligere tidspunkt foretaget nogle umiddelbare beregninger med udgangspunkt i omsætningstal for 2003, hvor mindre personligt ejede virksomheder er sammenlignet størrelsesmæssigt med mindre selskaber, men alene med hensyn til momsomsætning under 5 mio. kr. Disse umiddelbare beregninger viste, at den gennemsnitlige momsomsætning for mindre selskaber udgjorde cirka det dobbelte af personligt ejede virksomheders omsætning. En beregning med udgangspunkt i en omsætning på 3 mio. kr. vil formentlig vise et tilsvarende billede. Der blev tillige foretaget sammenligning mellem de to virksomhedsformer, hvor der for begge virksomhedstyper var indberettet A-indkomst, og A-indkomsten udgjorde under 5 mio. kr. Her var selskabernes gennemsnitlige A-indkomst knap tre gange større end de personlige virksomheders A-indkomst.«

Spørgsmål 47:

Vil ministeren oplyse, hvor store beløb der indbetales i moms, afgifter og tilbageholdt A-skat (incl. arbejdsmarkedsbidrag) fra personligt ejede virksomheder, herunder hvor mange der indbetaler over 250 tusinde kr. om året til det offentlige, samt de tilsvarende tal for den gruppe selskaber, der efter lovforslaget bliver fritaget for revisionspligt?

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»Besvarelsen af spørgsmålet forudsætter et nærmere analysearbejde. Der vil, som det fremgår af besvarelsen på spørgsmål 46, ikke kunne foretages beregninger med samme afgrænsning som i lovforslaget.«

Spørgsmål 48:

Kan ministeren bekræfte, at det må formodes, at pengeinstitutter for selskaber, hvor der ikke er foretaget revision, vil kræve virksomhedspant som sikkerhed for kredit, med de deraf følgende udgifter til tinglysningsafgift til staten og tilsvarende udgift for den erhvervsdrivende?

Svar:

Det fremgår af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport om revisionspligten, at over halvdelen af selskaberne i regnskabsklasse B ikke har lån i bankerne. Der er således tale om, at kun 48 pct. af de små selskaber er finansieret af bl.a. banklån. I de selskaber, som er finansieret af banklån, stilles der i dag krav om sikkerhed i form af personlig hæftelse i 2/3 af tilfældene – det på trods af, at selskaberne har et revideret regnskab.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport viser endvidere, at bankerne i deres kreditvurdering ikke skelner mellem personligt ejede virksomheder, der ikke er undergivet revisionspligt, og små selskaber med revisionspligt. Det samme viser en undersøgelse fra Håndværksrådet. I begge tilfælde er den væsentligste faktor bankens kendskab til kunden. Det tillægges også i begge tilfælde vægt, om regnskaber er udarbejdet af en revisor, men ikke nødvendigvis om det er revideret af en revisor. Hertil kommer, at årsrapporten udelukkende indeholder historiske oplysninger, hvorimod bankerne ved deres kreditvurdering fokuserer på virksomhedernes fremadrettede forventninger, aktiviteter m.v.

Der er dog med lovforslaget intet til hinder for, at banken (eller realkreditinstituttet) i konkrete tilfælde kan kræve ekstra kontroller, herunder evt. krav om sikkerhed eller revision, som betingelse for sin långivning.

Men det ændrer ikke ved, at en lang række af de selskaber, der er omfattet af den foreslåede reduktion af revisionspligten, ikke har banklån, og kun en andel af de virksomheder vil være underlagt et krav om sikkerhedsstillelse. Det kan i den forbindelse nævnes, at Finansrådet støtter den foreslåede reduktion af revisionspligten, der efter deres opfattelse vil betyde, at der alene vil blive foretaget revision, hvor det giver virksomheden en merværdi.

Spørgsmål 49:

Vil lovforslagets forslag til 135 a i Årsregnskabsloven ikke bevirke, at hvor der gives regnskabsassistance til et selskab af en ikke autoriseret eller registreret revisor vil det blot fremgå af regnskabet, som om dette udelukkende er udfærdiget af virksomheden selv?

Svar:

Det skal indledningsvist understreges, at forslaget – ligesom de gældende regler i årsregnskabsloven – ikke er til hinder for, at andre end statsautoriserede og registrerede revisorer assisterer virksomheder med opstilling af årsrapporten eller udfører andet arbejde i forbindelse hermed.

Arbejdet må imidlertid ikke i henhold til lovforslaget og de gældende regler medføre, at den årsrapport, der udarbejdes og offentliggøres forsynes med en erklæring fra den person, der har udført assistancen. Kun statsautoriserede og registrerede revisorer kan underskrive lovpligtige erklæringer, der indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Som nævnt i min besvarelse af spørgsmål 1 til L 50 er baggrunden herfor, at brugerne af årsrapporter med såvel frivillige revisionspåtegninger som andre erklæringer, skal kunne have samme tillid til sådanne frivillige erklæringer som til de lovpligtige erklæringer.

De gældende regler og lovforslaget forhindrer imidlertid som nævnt i besvarelsen af spørgsmål 1 ikke, at virksomheden selv i årsrapporten oplyser, at den ved udarbejdelse af årsrapporten og opstilling heraf har haft bistand fra en anden ekstern rådgiver med kompetence inden for regnskab. Lovforslaget forhindrer heller ikke, at virksomheden i den offentliggjorte årsrapport angiver navnet på den person, som har udført assistancen. Det kunne eksempelvis gøres ved at anføre: »xxx har assisteret selskabets ledelse med opstilling af årsrapporten i henhold til årsregnskabslovens bestemmelser.«

Spørgsmål 50:

Ifølge lovforslagene skal der i fremtiden for mindre selskaber ikke foretages revision (erklæring) vedrørende appor-tindskud i selskaber og omstruktureringsbalancer.

Er det afklaret med skatteministeren, om skattemyndighederne i fremtiden vil give tilladelse til skattefri omstruktureringer efter reglerne i fusions-skatteloven uden at kræve, at omstruktureringsbalancen (fusionsbalancen, spalt-ningsbalancen og indskudsbalancen/åb-ningsbalancen ved appor-tindskud ved skattefri tilførsel af aktiver), er revideret eller vil det være således, at

- SKAT som betingelse for tilladelse efter fusions-skatteloven vil kræve revideret omstruk-tureringsbalance
- SKAT selv vil foretage en kontrol af, at en urevideret balance er korrekt

Hvilke yderligere ressourcer forventer SKAT i givet fald, at dette vil kræve?

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»Efter fusionsskattelovens § 6, stk. 1, er det modtagende selskab pligtigt at indsende til told- og skatteforvaltningen genpart af de dokumenter, der i selskabslovgivningen eller ved den konkrete tilladelse er foreskrevet udarbejdet i forbindelse med fusionen.

Ud over de sædvanlige selskabsretlige dokumenter er der altså mulighed for at betinge en tilladelse af, at der specifikt udarbejdes dokumenter - herunder reviderede dokumenter - på trods af, at det ikke følger af selskabslovgivningen.

På baggrund af de foreslåede grænser for fritagelse af revisionspligt skønnes det, at der efter lovforslaget formentlig vil blive tale om et relativt begrænset antal skattefri omstruktureringer, hvor der selskabsretligt ikke er pligt til at foretage revision.

Efter en gennemførelse af forslaget om en reduktion af revisionspligten vil SKAT helt undtagelsesvist kræve et revideret materiale som betingelse for en omstrukturering af de selskaber, som er fritaget for revisionspligten ifølge lovforslaget. SKAT vurderer i øvrigt, at de yderligere kontrolressourcer, som SKAT som følge heraf bliver påført, er begrænsede.«

Spørgsmål 51:

Kan ministeren bekræfte, at de nuværende regler for skattefri omdannelse af personlige virksomheder er baseret på, at omdannelsesbalancen er revideret, og kan det forventes, at skattelovgivningen tilpasses, således at der ved skattefri virksomhedsomdannelser kræves tilladelse på linie med omstruktureringer efter fusionsskatteloven, fordi omdannelsesbalancen ikke længere kræves revideret.

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»Det følger af aktieselskabsloven § 6a, stk. 2, at såfremt et selskab i forbindelse med stiftelsen skal overtage en bestående virksomhed, skal der udarbejdes en vurderingsberetning, jf. § 6a, stk. 1, der endvidere indeholder en åbningsbalance for selskabet forsynet med en revisionspåtegning uden forbehold. Åbningsbalancen skal udarbejdes i overensstemmelse med bestemmelserne herom i lov om erhvervsdrivende virksomheders aflæggelse af årsregnskab m.v. (årsregnskabs-loven). Lignende regler findes i anpartsselskabsloven.

Efter § 2, stk. 1, nr. 6, i lov om skattefri virksomhedsomdannelse, skal en genpart af de dokumenter, som efter selskabslovgivningen skal udarbejdes i forbindelse med omdannelsen, indsendes til SKAT.

Det kan således bekræftes, at de nuværende regler for skattefri omdannelse af personlige virksomheder indebærer, at omdannelsesbalancen er revideret.

Jeg mener ikke, at der er behov for at indføre en tilladelsesprocedure i virksomhedsomdannelsesloven.

Hvis SKAT ved den efterfølgende kontrol konstaterer, at de ikke reviderede regnskaber ikke er korrekte, kan det indebære, at virksomhedsomdannelsen bliver skattepligtig. Skatteyderen har således en væsentlig interesse i, at transaktionen foretages korrekt.

Den skattefri virksomhedsomdannelse bliver i sin helhed gennemgået ved ligningen. I de tilfælde, hvor der ikke ligger reviderede regnskaber til grund, vil der efter konkrete vurderinger blive foretaget yderligere kontrol, således at det på et sikkert grundlag vurderes, om den skattefri virksomhedsomdannelse er gennemført korrekt.«

Spørgsmål 52:

Det fremgår af SKATs nu offentliggjorte INDSATSPLAN, at alle virksomheder er inddelt i 4 segmenter. Hvilken fordeling på de 4 segmenter er der for selskaber i alt, og for de selskaber, der efter lovforslaget ikke længere skal omfattes af revisionspligt?

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»Besvarelsen af spørgsmålet forudsætter et nærmere analysearbejde. Der vil, som det fremgår af besvarelsen på spørgsmål 46, ikke kunne foretages beregninger med samme afgrænsning som i lovforslaget.«

Spørgsmål 53:

Der bedes oplyst antallet af selskaber, der efter vedtagelse af de nye sambeskatningsregler fra 2006 vil være omfattet af den nationale, obligatoriske sambeskatning, og hvor mange af disse selskaber, der er omfattet af den gruppe selskaber, hvor revisionspligten ophæves.

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»De nye regler for obligatorisk sambeskatning har overvejende først virkning fra indkomståret 2005.

Når selvangivelserne for indkomståret 2005 er modtaget, hvilket for de fleste sker ultimo juni 2006, og oplysningerne om obligatoriske sambeskatninger er registreret, vil det være muligt at danne sig et overblik over antallet af selskaber, der er omfattet af de nye regler om obligatorisk sambeskatning. Det skyldes navnlig, at sambeskatning hidtil har været frivillig og har forudsat 100 % ejerandel, hvorimod sambeskatninger efter de nye regler er obligatorisk ved bestemmende indflydelse, dvs. mere end 50 pct.

Efter de hidtidige sambeskatningsregler regler var der for indkomståret 2004, 4.112 moderselskaber med 6.971 datterselskaber inklusiv udenlandske selskaber.

Først når kredsen af obligatorisk sambeskattede selskaber kendes i efteråret 2006, vil der kunne foretages en analyse af selskabernes momsomsætning og indberettede lønoplysninger, som en rettesnor for hvilke selskaber, der kan være omfattet af lovforslaget.

Holdingselskaber uden anden aktivitet end besiddelse af aktier/anpartar har ofte ikke momsaktivitet. Manglende momsomsætning hos administrationselskabet kan anvendes som udgangspunkt for et skøn, når oplysningerne om obligatoriske sambeskatninger fremkommer i løbet af efteråret 2006.«

Spørgsmål 54:

Det bedes oplyst, hvor mange tilfælde der skønnes at være tale om sambeskattede koncerner, hvor administrationselskabet er et holdingselskab uden anden virksomhed end besiddelse af aktier/anpartar i datterselskaber, og hvor dette selskab fortsat er omfattet af revisionspligten, hvis lovforslagene gennemføres, men hvor der i de af sambeskatningen omfattede datterselskaber er selskaber, der efter lovforslaget ikke længere er omfattet af revisionspligten.

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at skønne over de tilfælde af sambeskattede koncerner, som det fremgår af spørgsmålet. Det skyldes, at de obligatoriske sambeskatninger, som nævnt i besvarelsen af spørgsmål 53, først kendes i løbet af efteråret.«

Spørgsmål 55:

Efter lovforslagene bevares revisionspligten for holdingselskaber. Vil det være i overensstemmelse med kravene til revision af et holdingselskab, at der ikke er foretaget revision af datterselskabet (ene), hvis holdingselskabets eneste aktiver er likvider og besiddelse af anparterne i et driftsApS, der ikke er omfattet af revisionspligten, og de to selskaber er omfattet af den nationale, obligatoriske sambeskatning efter Selskabsskattelovens § 31.

Svar:

Holdingsvirksomheder, herunder modervirksomheder, er i det fremsatte lovforslag holdt uden for den foreslåede reduktion af revisionspligten.

Dette gælder også, selvom holdingsvirksomhedens eneste aktiver er likvider og besiddelse af anparterne i et driftsApS.

Som nævnt i min besvarelse af spørgsmål 34 til lovforslag L 50 betyder dette ikke, at datterselskaber også skal aflægge årsrapport forsynet med en revisionspåtegning. Der er således ikke krav om, at datterselskabers årsrapporter skal være forsynet med revisionspåtegning, hvis de opfylder de foreslåede størrelsesgrænser.

Som også nævnt i besvarelsen af spørgsmål 34 er den revisor, der skal revidere årsrapporten for holdingsvirksomheden, dog nødt til at foretage visse revisionshandlinger vedrørende dattervirksomheden, idet den pågældende skal revidere hele holdingsvirksomhedens årsrapport med henblik på at sikre, at holdingsvirksomhedens årsrapport opfylder lovens krav om et retvisende billede. Omfanget af revisors handlinger vil ikke mindst afhænge af dattervirksomhedens aktiviteter.

Spørgsmål 56:

Kan det bekræftes, at hvis lovforslagene vedtages, så vil der i en koncern, der består af et holdingselskab og et datterselskab, der driver virksomhed, men ikke er omfattet af revisionspligten, typisk skulle afgives følgende revisionspåtegning på holdingselskabets årsrapport, hvis der ikke er foretaget revision af datterselskaber:

Da der ikke er foretaget revision i datterselskabet, tages der forbehold for værdiansættelsen i selskabets aktivpost: interesser i dattervirksomhed(er), og da selskabet er administrationsselskab i den nationale obligatoriske sambeskatning, der omfatter selskab(er), hvori der ikke er foretaget revision, tages der forbehold for udgiftsført og skyldig skat og skattemellemværende med sambeskattet datterselskab(er).

Svar:

Jeg kan ikke bekræfte, at dette er tilfældet.

Som nævnt i min besvarelse af spørgsmål 34 til lovforslag L50 er én af posterne i holdingsvirksomhedens årsrapport kapitalandelene i dattervirksomheden. Når en revisor skal revidere årsrapporten for holdingsvirksomheden er den pågældende som følge heraf nødt til at foretage visse revisionshandlinger vedrørende dattervirksomheden, idet den pågældende skal revidere hele holdingsvirksomhedens årsrapport med henblik på at sikre, at holdingsvirksomhedens årsrapport opfylder lovens krav om et retvisende billede.

Det skal nævnes, at dette arbejde ikke er anderledes end det arbejde revisor allerede i dag laver i forhold til udenlandske datterselskaber, der er urevideret.

Spørgsmål 57:

Kan det bekræftes, at B-virksomheder, der hidtil har brugt produktionsmetoden for entreprisekontrakter regnskabsmæssigt og skattemæssigt, ikke kan overgå til faktureringsprincippet skattemæssigt, selv om det regnskabsmæssigt overgår til faktureringsprincippet, således er der ikke for disse selskaber en besparelse ved, at kravet om produktionsprincippet ophæves for B-virksomheder.

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»Alle erhvervsvirksomheder med entreprisekontrakter - dvs. med igangværende arbejder for fremmed regning – skal som udgangspunkt anvende det én gang valgte skattemæssige princip for alle deres entreprisekontrakter uændret år for år. Efter ansøgning fra en virksomhed kan Skatterådet (tidligere Ligningsrådet) dog give tilladelse til principskifte, når det skønnes rimeligt under hensyn til virksomhedens forhold.

Ligningsrådet har således tilladt et selskab, der hidtil havde anvendt faktureringsprincippet både regnskabs- og skattemæssigt på igangværende arbejder for fremmed regning, at foretage et skattemæssigt skifte til produktionsprincippet. Som følge af kravet om anvendelse af produktionsprincippet ved igangværende arbejder for fremmed regning i den årsregnskabslov, der trådte i kraft den 1. januar 2002, havde selskabet måtte foretage et "ufrivilligt" regnskabsmæssigt skifte til produktionsprincippet. Da selskabet fortsat ønskede at anvende samme princip regnskabs- og skattemæssigt, og da anmodningen om tilladelse til et skattemæssigt principskifte måtte anses for en afledet konsekvens af ændringen i årsregnskabsloven, gav Ligningsrådet tilladelse til principskiftet.

Det er vanskeligt at sige noget om, hvorvidt Skatterådet vil tillade en B-virksomhed at foretage et skattemæssigt principskifte til faktureringsprincippet, såfremt virksomheden regnskabsmæssigt skifter til faktureringsprincippet som følge af en ophævelse af kravet om regnskabsmæssig anvendelse af produktionsprincippet for B-virksomheder. Dette må antages at afhænge af, om Skatterådet anser virksomhedens regnskabsmæssige principskifte for en "ufrivillig" følge af denne ændring i årsregnskabsloven.«

Spørgsmål 58:

Kan ministeren bekræfte, at hvis der efter lovforslagenes vedtagelse stiftes et ApS med 125.000 kr. i kapital, og dette selskab selv afholder stiftelsesomkostninger, så kan dette selskab ikke hos SKAT blive registreret til moms og A-skat, da det ikke har en kapital på 125.000 kr.

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»Et anpartsselskab skal ifølge opkrævningslovens § 11a, som betingelse for registreringen for moms, lønsumsafgift, A-skat og arbejdsmarkedsbidrag over for SKAT stille en sikkerhed, medmindre formuen på registreringstidspunktet udgør mindst 125.000 kr., når denne opgøres efter reglerne i selskabsskattelovens § 14, stk. 2-7. Dette indebærer, at bl.a. goodwill, immaterielle rettigheder, suspensivt betingede rettigheder og brugsrettigheder ikke kan indgå som aktiver i formueopgørelsen.

Stiftelsesomkostningerne vil ikke udgøre noget aktiv for anpartsselskabet, hvorfor et anpartsselskab, der ved stiftelsen har fået indskudt netop 125.000 kr. med fradrag af stiftelsesomkostningerne, ikke vil kunne opfylde det formelle krav til formuen.

Efter opkrævningslovens § 11a, stk. 1, 3. pkt., skal der stilles sikkerhed for et beløb svarende til forskellen mellem 125.000 kr. og selskabets formue med fradrag af 15.000 kr. Et anpartsselskab

med en formue på netop 110.000 kr. vil derfor ikke blive pålagt at stille sikkerhed efter § 11a, hvorimod der f. eks. skal stilles en sikkerhed på 1.000 kr., hvis formuen er på 109.000 kr.

Hvis stiftelsesomkostningerne ikke overstiger 15.000 kr., vil et nystiftet anparts-selskab således ikke skulle stille sikkerhed efter reglen i opkrævningslovens § 11a.

Jeg gør opmærksom på, at opkrævningslovens § 11a foreslås ophævet i FairPlay II-forslaget (L 145, Folketinget 2005-06), hvori de generelle regler om sikkerhedsstillelse m.v. samtidig foreslås skærpet. Jeg tillader mig at henvise til dette lovforslags almindelige bemærkninger herom.«

Spørgsmål 59:

Kan ministeren bekræfte, at efter den nugældende praksis, kræver SKAT revisionserklæring på, at der er en formue på 125.000 kr. i et selskab, der ønskes registreret til moms og udbetaling af A-skat, på trods af at selskabet er stiftet med en revideret åbningsbalance.

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»Kravet om en »revisionserklæring« (revisorerklæring/formueerklæring) som dokumentation for den af opkrævningslovens § 11a, omhandlede formue fremgår af opkrævningsbekendtgørelsens § 9, stk. 1. Der kan efter bestemmelsen bortses fra en sådan erklæring, såfremt formuen åbenlyst udgør mindst 125.000 kr. på registreringstidspunktet. I praksis forstås hermed på anmeldelsestidspunktet.

Fra og med den 14. juni 2004 har Erhvervs- og Selskabsstyrelsen på vegne af SKAT forestået registreringen af selskaber og andre virksomhedsformer for moms mv. Der er med SKAT indgået en aftale om, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal betragte formuen som åbenlyst til stede, såfremt den dokumentation, hvormed det over for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal dokumenteres, at formuekravet i relation til selve selskabslovgivningen er opfyldt, højst er 14 dage gammel på det tidspunkt, hvor registreringsanmeldelsen modtages, og formuen i øvrigt opfylder kravene i selskabsskattelovens § 14, stk. 2-7. SKAT kan dog i visse tilfælde, hvor særlige omstændigheder taler herfor, indhente en revisorerklæring.

Jeg henviser i øvrigt til svaret på spørgsmål 58.«

Spørgsmål 60:

Hvilke konsekvenser har det for SKATs behandling af ansøgninger om tilladelser efter fusions-skatteloven, at der efter lovforslagene ikke længere kræves fusionsregnskab og spaltningregnskab, og ikke længere kræves vurderingsberetning ved apporindskud til ApS'er ved spaltninger?

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»Der henvises til svaret på spørgsmål 50.«

Spørgsmål 61:

Kan det bekræftes, at hvis kravet om anlægsnoter afskaffes for B-virksomheder, betyder dette blot, at der skal indberettes flere oplysninger digitalt til SKAT med selvangivelsen, og at der her bliver et krav for alle selskaber, da der bruges samme selvangivelse og kravene til regnskabsoplysninger er de samme uanset om selskabet er en B-virksomhed eller ikke?

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»Den nævnte sammenhæng kan ikke bekræftes. Fra indkomståret 2005 blev selvangivelsen udvidet med regnskabsoplysninger, der er nødvendige for SKATs udvælgelse af ligningsegne virksomheder, og fra indkomståret 2006 fritages de fleste virksomheder for at indsende skatteregnskab sammen med selvangivelsen. Der er her tale om en udmøntning af lov nr. 1441 af 22. december 2004 om digitalisering af regnskabsoplysninger m.v. (L 31, Folketinget 2004-05, 1. samling).

Fastlagte regnskabsoplysninger i selvangivelsen vurderes fra år til år, og overvejelser om ændringer sker med udgangspunkt i erfaringer med udvælgelse af virksomheder til ligning og ud fra behov for regnskabsoplysninger, der må vurderes at kunne forbedre udvælgelsen.«

Spørgsmål 62:

I fortsættelse af ministerens besvarelse af spørgsmål 6:

Skal ministerens besvarelse af spørgsmål 6 forstås således, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen reelt ikke har foretaget nogen stikprøvekontrol af mindre selskaber i 2004?

Svar:

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har i 2004 udtaget ca. 500 årsrapporter til kontrol.

Som nævnt i tidligere besvarelse til Erhvervsudvalgets spørgsmål nr. 5 til almindelig del stillet den 17. marts 2005 og besvarelsen af spørgsmål 6 til L50 har Erhvervs- og Selskabsstyrelsens stikprøvevise undersøgelse i de seneste år særligt været fokuseret på selskaber, hvor der er en særlig offentlig interesse og dermed også mange regnskabsbrugere. Dette har medført, at de regnskaber, som er blevet udvalgt til kontrol, har haft en mere kompleks karakter, og derved også har været mere ressourcekrævende at undersøge. Antallet af kontrollerede regnskaber har derved været noget mindre end tidligere.

Spørgsmål 63:

I fortsættelse af ministerens besvarelse af spørgsmål 14:

Hvad er baggrunden for, at selskaber kun udgør 20 pct. af de virksomheder, som Fairplay kampagnen har været rettet imod?

Er dette ikke kun en konsekvens af, at der er tale om kontrol fra Told- og Skatte-regionerne, og kontrol af selskaberne var placeret hos kommunerne efter aftalen om kommunernes gennemførelse af ligning af selskaber på statens vegne.

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»Fairplay kontrolaktionerne har været gennemført som uanmeldte kontrolbesøg med henblik på at afdække sort og illegalt arbejde, socialt bedrageri og udeholdt omsætning. Kontrollerne har været målrettet mod en række af de brancher, hvor risikoen for at finde sort og illegalt arbejde mv. erfaringsmæssigt har været størst, dvs. pizzeriaer, restauranter, værtshuse, diskoteker, bagerier, avisdistribution, kræmmermarkeder mv. I disse brancher er langt hovedparten af virksomhederne personligt ejede, og alene en mindre del af virksomhederne drives i selskabsform.

Hovedparten af kontrolaktionerne er gennemført med deltagelse af repræsentanter fra Arbejdsdirektoratet, Fødevareregionerne, Politiet og kommunerne. Kontrolaktionernes primære formål er at opnå en fremadrettet og præventiv effekt gennem synlighed, information og vejledning. Således

rettes der i forbindelse med kontrolbesøget op på manglende registreringsforhold, og såfremt regnskabsgrundlaget – herunder kasseregnskab, kasseafstemning, lønregnskab, regnskabsopbevaring m.v. – ikke er i orden, instrueres virksomheden om gældende regler.«

Spørgsmål 64:

I fortsættelse af ministerens besvarelse af spørgsmål 14:

Er det regeringens plan, at Fair Play-kampagnen fortsat skal være rettet mod personligt ejede virksomheder, men ikke mod virksomheder, der drives i selskabsform?

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»Fairplay kontrolaktionerne vil også fremover målrettes mod udvalgte risikobetonede brancher. Hvorvidt der vil være en overvægt af personligt ejede virksomheder ved kommende kontrolaktioner vil i høj grad afhænge af branche-valget.

Der henvises i øvrigt til svaret på spørgsmål 63.«

Spørgsmål 65:

I fortsættelse af ministerens besvarelse af spørgsmål 14:

Når hovedparten af de virksomheder, der er kontrolleret i FairPlay-kampagnen er personligt ejet, skyldes det så, at der ved udvælgelsen er taget hensyn til, at virksomhederne i selskabsform har været undergivet revision?

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»Virksomhederne er forinden kontrolbesøget udsøgt efter en samlet risikovurdering af erfaringer fra tidligere kontrolbesøg, anmeldelser, lokalkendskab, virksomheder med jævnligt ejerskifte og andre kontroloplysninger samt udsøgninger i SKATs systemer vedrørende registreringsforhold, angivelsesmønstre, omsætning, bruttoavance, antal registrerede ansatte m.v.«

Spørgsmål 66:

I fortsættelse af ministerens besvarelse af spørgsmål 7

Kan ministeren bekræfte, at de angivne oplysninger fra Rambøll's undersøgelser om brug af revisor ved opstilling af regnskab er baseret på, at selskaberne jo skal have udført den lovpligtige revision, og det derfor er naturligt, at den der reviderer, opstiller regnskab m.v.

Ved revisionspligtens ophør vil der ikke være tilskyndelse til at bruge en revisor frem for en tilfældig regnskabskyndig til at opstille regnskabet m.v.

Dette vil vel være mest forekommende hos mindre selskaber, hvor indehaveren i mindre grad bruger regnskab og bogføring som styringsinstrument.

Svar:

Det skal indledningsvis præciseres i forhold til den undersøgelse, som Rambøll foretog, at spørgsmålet var udformet således, at virksomhederne skulle svare på, hvad de ville gøre fremover, hvis revisionspligten blev reduceret eller afskaffet.

Det er vurderingen, at kun et begrænset antal af de 75.000 virksomheder, der omfattes af forslaget, vil få andre end en statsautoriseret eller registreret revisor til at udarbejde regnskabet.

Vurderingen bygger på følgende undersøgelsesresultater:

- Ca. 88 pct. af selskaberne køber i dag andre ydelser end revision hos deres revisor.
- En undersøgelse fra Håndværksrådet blandt dets medlemmer viser, at der ikke er den store forskel i brugen af revisor i selskaber med revisionspligt og i personligt ejede virksomheder uden revisionspligt.
- Den engelske revisororganisation *Society of Professional Accountants* har i et høringssvar om en forhøjelse af de engelske tærskelværdier for revisionspligten udtalt, at den ikke har fundet tegn på, at klienter forlader revisorerne, selv om selskaberne ikke længere skal revideres. Tværtimod oplevede organisationens medlemmer en forøget efterspørgsel efter andre ydelser.

Spørgsmål 67:

I fortsættelse af ministerens besvarelse af spørgsmål 7:

Hvor mange af de mindre selskaber, hvor man efter lovforslaget ophæver revisionspligten, forventer ministeren vil ophøre med at bruge en af myndighederne kvalitetskontrolleret revisor?

Svar:

Jeg skal henvise til min besvarelse af spørgsmålene nr. 7 og 66.

Spørgsmål 68:

Ministeren bedes kommentere henvendelse af 8. februar 2006 fra Dansk Byggeri og HTS Interesseorganisationen, jf. L 50 – bilag 9.

Svar:

Dansk Byggeri og HTS Interesseorganisationen (HTSI) har den 8. februar 2006 fremsendt et brev om forenkling af revisionsstandarder til Folketingets Erhvervsudvalg. I brevet anbefaler organisationerne, at der arbejdes for en forenkling og udtynding af de internationale revisionsstandarder for så vidt angår de mindre selskaber (B-selskaber). Dette skal ske ved, at der sker en opdeling af revisionshandlingerne, så der udformes et sæt standarder rettet specielt mod de mindre selskaber. Konkret foreslås det, at regeringen arbejder aktivt i EU for at forenkle revisionsstandarderne i forbindelse med den igangværende modernisering af 8. direktiv.

Det skal indledningsvist bemærkes, at drøftelserne af forslaget til det nye 8. direktiv (direktiv om lovpligtig revision af års- og koncernregnskaber i EU) er afsluttet. Direktivet blev således godkendt af Europa-Parlamentet i september 2005 og af ECOFIN på rådsmødet i oktober 2005. Den formelle vedtagelse af direktivet forventes i april 2006.

Det nye direktiv medfører, at de internationale revisionsstandarder – når de er godkendt af Kommissionen - fremover skal anvendes ved alle lovpligtige revisioner i EU.

Den grundlæggende tanke bag indførelsen af revisionsstandarderne for alle lovpligtige revisioner i EU er, at »en revision er en revision«. Det er således forudsat, at opgaven »revision« er den samme, uanset om den lovpligtige revision udføres i små eller store virksomheder. Selvom standarderne skal benyttes ved al lovpligtig revision, skal det dog bemærkes, at der naturligvis vil kunne være en vis forskel på omfanget af de faktiske revisions handlinger, det i praksis vil være nødvendigt at gennemføre i små hhv. store virksomheder.

Det ligger således fast, at man i EU ikke vil medvirke til at gradbøje begrebet lovpligtig revision. Løsningen på de administrative problemer ligger derfor ikke i 8. direktiv.

Når der i EU regi opereres med, at »en revision er en revision«, skal det ses i sammenhæng med den mulighed for lempelse af revisionspligten for små virksomheder (B-virksomheder), som direktiverne giver. Det kan i den forbindelse nævnes, at Danmark og en række andre medlemslande un-

der forhandlingerne af det nye 8. direktiv fremførte hensynet til de administrative byrder for de små selskaber. Svaret fra Kommissionen, men også fra en række toneangivende lande, var imidlertid, at en revision er en revision, og at hvis nogle af medlemslandene mente, at dette var et problem, kunne de gøre brug af muligheden for at fjerne eller lempe revisionspligten – og dermed de administrative byrder – for de små virksomheder. En mulighed langt de fleste medlemslande allerede har benyttet sig af.

Det er også i Danmark - som i andre lande - udgangspunktet, at en revision er en revision. Det kommer bl.a. til udtryk ved at »god revisionssskik« allerede i dag forudsætter, at de anerkendte internationale revisionsstandarder anvendes i både små og store virksomheder. Herved har regnskabsbrugeren af et revideret regnskab altid sikkerhed for, at regnskabet har været underkastet en kontrol med de revisionshandlinger, som en revision som minimum kræver, og som anerkendes og anses for troværdige uden for Danmarks grænser.

Spørgsmål 69:

Ministeren bedes kommentere henvendelse af 15. februar 2006 fra Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, jf. L 50 - bilag 11.

Svar:

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer ved foreningens regnskabstekniske udvalg (REGU) har den 15. februar 2005 fremsendt et brev om forslaget om at ophæve kravet om indregning af finansielt leasede aktiver i små selskaber (B-selskaber). REGU anbefaler, at kravet om indregning af finansielt leasede aktiver fastholdes for små selskaber, eller at det i det mindste slås fast, at selskaberne i visse tilfælde – for at sikre at årsrapporten giver et retvisende billede – fortsat vil være nødt til at indregne finansielt leasede aktiver i balancen. REGU anfører bl.a., at den i lovforslaget foreslåede lempelse ikke harmonerer med årsregnskabslovens krav om at tage hensyn til realia frem for formalia, ligesom forslaget ikke harmonerer med de internationale regnskabsstandarder og FSRs Regnskabsvejledning 21 om »Leasing«. REGU finder endvidere, at forslaget skaber konkurrenceforvriddning og vanskeliggør regnskabsbrugers vurdering af selskabets risikoprofil.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at det grundlæggende krav i årsregnskabsloven om et retvisende billede også fremover vil gælde for alle årsrapporter, som udarbejdes efter loven. Det betyder bl.a., at oplysninger, der ikke direkte er krævet i loven, men er nødvendige for, at årsrapporten opfylder kravet om et retvisende billede, skal medtages i årsrapporten. Dette kan i særlige tilfælde føre til, at de oplysninger, som en virksomhed bliver undtaget fra at give med lovforslag L 50, alligevel skal medtages i årsrapporten. Dette fremgår allerede af lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det gælder også for så vidt angår den foreslåede ophævelse af kravet om indregning af finansielt leasede aktiver i balancen. I de enkelte tilfælde, hvor en undladelse af at indregne finansielt leasede aktiver i balancen måtte føre til, at årsrapporten ikke bliver retvisende, vil en virksomhed derfor være forpligtet til at indregne de finansielt leasede aktiver for at opfylde det grundlæggende krav i årsregnskabsloven.

Spørgsmål 70:

I forlængelse af besvarelsen af spørgsmål 6 bedes ministeren oplyse, om det er korrekt opfattet, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen alene kontrollerer, at årsregnskabslovens bestemmelser omkring præsentation overholdes, og ikke at indregnings- og værdiansættelsesbestemmelserne er overholdt, og at der således ikke er nogen kontrol af selve substansen i regnskaberne?

Svar:

Som nævnt i min besvarelse af spørgsmål 6 foretager Erhvervs- og Selskabsstyrelsen en række forskellige kontroller i forhold til virksomhedernes årsrapporter.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen foretager blandt andet en stikprøvevis undersøgelse af de årsregnskaber, som virksomhederne er forpligtet til at indsende. Formålet med den almindelige regnskabskontrol af ikke-børsnoterede virksomheder er at konstatere åbenbare overtrædelser af årsregnskabsloven m.v.

Med åbenbare overtrædelser menes forhold, som er konstaterbare ved en umiddelbar gennemgang af den indsendte årsrapport. Der er f.eks. tale om en åbenbar overtrædelse, hvis en bestemt oplysning, som skal være afgivet i regnskabet i henhold til et direkte lovkrav herom, mangler i regnskabet. Åbenbare overtrædelser kan også være, at der er anvendt en forkert indregnings- eller værdiansættelsesmetode.

Det er derfor ikke korrekt opfattet, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen alene kontrollerer, om årsregnskabslovens bestemmelser omkring præsentation er overholdt.

Spørgsmål 71:

I forlængelse af besvarelsen af spørgsmål 62 bedes ministeren oplyse, om det er en korrekt tolkning, at kontrollen med de store selskaber slækkes og ressourcerne anvendes på kontrol af de små virksomheder efter lovens vedtagelse, eller gælder det, at der fortsat ikke i væsentligt omfang vil ske kontrol af de små virksomheder?

Svar:

Som nævnt tidligere i min besvarelse af bl.a. spørgsmål 62, fremgår det af revisionsklausulen i lovforslag L50, at evalueringen af den foreslåede reduktion af revisionspligten skal ske i lyset af de indhøstede erfaringer. Evalueringen vil således bl.a. skulle ske på baggrund af data om de virksomheder, der har benyttet sig af den foreslåede reduktion af revisionspligten. Det vil i den forbindelse være naturligt at følge de små virksomheder mere nøje end tidligere.

Ressourcerne til denne opgave vil indgå i prioriteringen af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens samlede ressourcer ud fra en forudsætning om, at der ikke må ske en svækkelse af regnskabskontrollen med de børsnoterede virksomheders årsregnskaber m.v.

Spørgsmål 72:

I forlængelse af besvarelsen af spørgsmål 18 bedes ministeren oplyse, om det kan bekræftes, at erklæringer på budgetter (i henhold til revisionsvejledning 2 og fremadrettet ved revisionsstandard 3400), som udgangspunkt afgiver en revisionsmæssig sikkerhed, der tilnærmelsesvis minder om en gennemgang (review)?

Svar:

Det er vanskeligt at foretage en direkte sammenligning mellem revisors erklæringer på budgetter og revisors erklæringer om review af regnskaber. Budgetter omfatter oplysninger om fremtiden, mens et regnskab omhandler historiske oplysninger, hvilket alt andet lige har betydning for med hvilken sikkerhed, revisor kan afgive erklæring.

Spørgsmål 73:

Er det rigtigt, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke har mere ajourførte data omkring kvaliteten af regnskaber i små virksomheder end en kandidatafhandling fra 1996, og hvordan agter Erhvervs- og Selskabsstyrelsen derefter at måle om regnskabskvaliteten falder i de selskaber, som ikke bliver revideret, review'et eller bruger revisor til opstilling af regnskaber?

Svar:

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen foretager stikprøvevis undersøgelse af de indsendte årsrapporter, men skal ikke føre et egentligt tilsyn med de indsendte årsrapporter. Styrelsen udarbejder derfor ikke løbende statistik over regnskabernes kvalitet.

Under den evalueringsperiode, der vil følge af lovforslag L50, vil Erhvervs- og Selskabsstyrelsen blandt de selskaber, der omfattes af bestemmelsen om reduktion af revisionspligten, sammenligne regnskabskvaliteten hos de selskaber, der fravælger revision, og de selskaber, der fortsætter med at få deres regnskaber revideret.

Spørgsmål 74:

Når de administrative byrder stiger (20-30 pct.) for de selskaber, der ligger over grænserne i lovforslaget, vil de samlede byrder for virksomhederne herefter som helhed ikke stige betragteligt, selv om man afskaffer revisionspligten for de mindste selskaber, jf. lovforslaget?

Svar:

Hvis virksomhederne træffer de revisionsvalg, de har angivet i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens spørgeskemaundersøgelse, viser beregninger foretaget af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at de lovpligtige administrative omkostninger for samtlige B-virksomheder vil falde, selvom de selskaber, der ligger over grænserne i forslaget til reduktion af revisionspligten, vil blive underlagt de nye internationale revisionsstandarder. Det kan således af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens undersøgelse udledes, at ca. 65 pct. af de virksomheder, som er omfattet af forslaget, vil fravælge revision i større eller mindre omfang. Dermed undgår de at blive omfattet af de nye revisionsstandarder og de honorarstigninger, de vil give anledning til.

Spørgsmål 75:

Eftersom et øget arbejdsomfang ved revision vil blive resultat af de nye revisionsregler for mindre virksomheder, bedes ministeren redegøre for, om disse karakteristika og dermed urimelige byrder også kommer til at gælde for lidt større virksomheder?

Svar:

De nye revisionsstandarder skyldes internationale bestræbelser på at styrke den lovpligtige revision, og tiltagene skal ses i lyset af de seneste års internationale regnskabsskandaler i store koncerner. Bestræbelserne har til formål at styrke investorernes tillid til kapitalmarkeder og øge offentlighedens tillid til revisionsbranchen.

Den grundlæggende tanke bag indførelsen af revisionsstandarderne for alle lovpligtige revisioner er som nævnt i min besvarelse af spørgsmål 68, at »revision er revision«. Begrebet lovpligtig revision gradbøjes ikke. Opgaven »revision« er derfor den samme, uanset om den lovpligtige revision udføres i små eller store virksomheder.

De nye revisionsstandarder vil derfor øge arbejdsomfanget ved revision i alle de selskaber, der ikke gives mulighed for – eller som ikke benytter muligheden for – at fravælge den lovpligtige revision. Som nævnt i min besvarelse af spørgsmål 68 vil der naturligvis kunne være en vis forskel på omfanget af de faktiske revisionshandlinger, det i praksis vil være nødvendigt at gennemføre i små hhv. store virksomheder.

Spørgsmål 76:

Er det ikke korrekt, at der med review i modsætning til en ophævelse af revisionspligten fortsat er en kontrol (om end det er en mindre omfattende kontrol) af virksomhedens regnskaber af en af virksomheden uafhængig person, samt at interessenterne, alt andet lige, derfor kan fæste større lid til regnskabsoplysningerne, end hvis virksomheden alene kontrollerede sig selv?

Svar:

Et review indebærer en vis kontrol af virksomhedens regnskaber af en person, der er uafhængig af virksomheden. Men værdien af denne kontrol må sættes i forhold til omkostningerne, der skønnes at udgøre ca. 70 pct. af omkostningerne til revision. Dertil kommer, at i de 83 pct. af B-selskaberne,

som betaler deres revisor for at opstille regnskabet, vil et review stort set kun være en kontrol af revisors eget arbejde.

Det er min opfattelse, at værdien af et review er begrænset på grund af en række ulemper, som knytter sig til kontrolformen. Endvidere har ingen af de EU-lande, som allerede i et eller andet omfang har reduceret den lovpligtige revisionspligt, erstattet det med lovpligtig review. Jeg skal i den forbindelse henvise til min besvarelse af spørgsmål 30 og spørgsmål 31.

Spørgsmål 77:

I forlængelse af besvarelsen af spørgsmål 29 bedes ministeren oplyse, hvorfor der af selvangivelsen for personligt erhvervsdrivende blandt andet fremgår følgende spørgsmål:

- Er regnskabet udarbejdet af revisor
- Er der foretaget revision, gennemgang/review, assistance med regnskabsopstilling eller andet
- Er skattepligtig indkomst opgjort med bistand fra revisor?

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»De nævnte spørgsmål er uddrag af de regnskabsdata, som virksomheden giver i selvangivelsen, og som tillige med andre oplysninger indgår i den fremtidige digitale udvælgelse af kontrolegnede virksomheder, når virksomheden ikke længere indsender regnskab mv. Det er fortsat de efterfølgende undersøgelser, der skal afdække og berigtige eventuelle fejl og misforståelser. De nævnte regnskabsdata er således et udtryk for, at SKAT også anvender omfanget af revisors assistance som et led i risikovurderingen, hvad enten der er tale om regnskabsassistance, review eller revision.«

Spørgsmål 78:

Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt der i ministerens besvarelser af spørgsmål 25 og 29 er forskellige opfattelser af det nødvendige niveau i kravene til kontrol af mindre virksomheder. Der henvises til, at det fremgår af svaret på spørgsmål 29, at det er vigtigt »...at de interne kontroller i selskabet, der er rettet mod registrering af indtægter og udgifter, er gennemgået.« Følgende fremgår herudover af svaret: »ved review gennemføres der ikke revision i årets løb, herunder bilagskontrol og systemrevision - dvs. testen af, at de interne kontroller sikrer korrekte og fuldstændige registreringer til årsrapporten.« (egen fremhævning). Hvordan hænger dette ønske/statement sammen med svaret på spørgsmål 25, hvor følgende fremgår: »Men det må anses for tvivlsomt, om en udvidet kontrol af f.eks. interne forretningsgange kan gennemføres og give mening i små selskaber, der har så få - eller ingen - ansatte, at det ikke vil være muligt for dem at indføre en simpel adskillelse af bogholder- og kassererfunktionen i deres regnskabsforvaltning. Ofte er det ejeren selv, der varetager økonomi- og regnskabsfunktionen i selskabet?«

Svar:

Der er ikke forskellige opfattelser i mine besvarelser af hhv. spørgsmål 25 og 29, men revisionens indhold kan variere alt efter virksomhedens muligheder for at etablere betryggende interne forretningsgange.

Normalt skal revision gennemføres ved systemrevision og substansrevision.

Ved systemrevision skal revisor overbevise sig om, at de interne kontroller fungerer betryggende. Gennem substansrevision skal revisor overbevise sig om, at transaktionerne er bogført korrekt.

Revisor kan imidlertid kun basere sit arbejde på interne kontroller, hvis de rent faktisk er etableret i virksomheden. Det kan – som nævnt i svaret på spørgsmål 25 – være vanskeligt i små virksomheder, fordi et effektivt kontrolmiljø forudsætter, at der er flere medarbejdere, som kontrolopgaverne

kan fordeles på. I disse tilfælde må revisor derfor kompensere for de manglende interne kontroller gennem en øget substansrevision.

Spørgsmål 79:

Er det korrekt, at det af RS 910 fremgår, at ved planlægningen af et review af regnskaber skal revisor opnå eller opdatere kendskabet til virksomheden og herunder foretage overvejelser om virksomhedens organisation, regnskabssystemer, særlige driftsforhold og karakteren af aktiver, passiver, indtægter og omkostninger?

Svar:

Jeg kan bekræfte, at ovenstående tekst fremgår af revisionsstandard 910 (vedrørende review), pkt. 14.

Jeg skal i øvrigt henvide til min besvarelse af spørgsmål 84.

Spørgsmål 80:

Er det korrekt, jf. RS 910, at revisor skal opnå en forståelse af sådanne forhold og andre forhold, der er relevante for regnskabet, f.eks. kendskab til virksomhedens produktions- og distributionsmetoder, produktlinjer, driftssteder og nærtstående parter, da revisor har brug for denne forståelse for at foretage relevante forespørgsler og for at tilrettelægge passende handlinger såvel som for at vurdere de svar eller andre informationer, der tilvejebringes?

Svar:

Jeg kan bekræfte, at ovenstående tekst fremgår af regnskabsstandard 910 (vedrørende review), pkt. 15.

Jeg skal i øvrigt henvide til mine besvarelser af spørgsmål 84.

Spørgsmål 81:

Når SKAT allerede i dag opererer med tre niveauer af kontrol for små personlige virksomheder (hvor der ikke er revisionspligt), hvorfor er SKAT's krav til revisors gennemgang så høje, at et review ikke er tilstrækkeligt for de mindste selskaber, som reelt har samme karakteristika som de små personlige selskaber? Der henvises til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens »Rapport om revisionspligten for B-virksomheder (små selskaber)«, marts 2005, hvor man kan læse yderligere omkring revisionspligtens betydning for skattekontrollen, og til besvarelsen på spørgsmål 29, hvor det konkluderes: »På baggrund af den begrænsede kontrol af virksomhedens forhold fra revisors side vil SKAT fortsat skulle anvende flere kontrolressourcer på virksomheder end på virksomheder, som er underkastet lovpligtig revision, eksempelvis for at teste, om registreringerne i bogholderi og regnskab er tilstrækkeligt sikre, og om aktiver og passiver er til stede og medregnet.« Denne konklusion kan undre, når man kigger på den oplyste kontrolindsats, idet der er en lang række virksomheder, hvor der ikke er revisionspligt (og hvor der som hovedregel foretages et review), hvor det tilsyneladende ikke er relevant med en så omfattende gennemgang, som SKAT signalerer, er nødvendig.

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»Oplysninger om revision er ikke et udtryk for kontrolniveauet, men anvendes af SKAT som et led i risikovurderingen. Hvis virksomheden vælges til nærmere kontrol, og virksomheden har været assisteret af en revisor i større eller mindre grad, vil SKAT som hidtil tage udgangspunkt i de kon-

trolhandlinger, som virksomhedens revisor har foretaget, for dermed at undgå unødvendigt dobbeltarbejde.«

Spørgsmål 82:

Hvordan vil SKAT efter lovændringen sikre sig, at de bogførte oplysninger om f.eks. aktiver er korrekte? Vil de f.eks. tage ud og tælle varelager (på balancedagen!)? Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 29, hvor det anføres, at det »er nødvendigt at sikre sig om aktiverne er tilstede«. Der er imidlertid med forslaget i L 50 slet ingen krav om, at en ekstern part skal forholde sig til aktiverne, f.eks. varelager. Når SKAT mener, det er nødvendigt, må de vel selv skulle udføre kontrollen og med varelager kan dette jo kun foretages ved optælling på/nær balancedagen, og dermed FØR regnskabet er aflagt og selvangivelsen er indsendt, eller man kan alternativt forholde sig til tilstedeværelsen af varelageret, som det er beskrevet i RS 910.

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål indhentet bidrag fra skatteministeren, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Skatteministeren oplyser følgende:

»Nogle virksomheder fører et egentligt lagerregnskab, hvor varelageret løbende registreres, andre virksomheder optæller alene lageret i forbindelse med årsregnskabet. Muligheden for at kontrollere varelageret til bogføringen afhænger af den måde, registreringerne er tilrettelagt, og herunder sikkerheden i de rutiner, som virksomheden har tilrettelagt for registreringerne eller opgørelsen. I det mindste skal virksomheden skattemæssigt opgøre og kunne dokumentere sit varelager ved optællingslister en gang årligt. Føres der et betryggende lagerregnskab, kan den fysiske optælling ske på andre tidspunkter. Det følger af mindstekravsbekendtgørelsen til skattekontrolloven.«

Spørgsmål 83:

Hvilke negative konsekvenser ser ministeren ved sit eget forslag til L 50? Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 30, hvor der står, at det »medfører ikke mange negative konsekvenser«. Det fremgår ikke af besvarelsen, hvilke åbenbart få ulemper ministeren mener, at der er ved ministerens eget lovforslag, men alene fordele ved ministerens lovforslag og ulemperne ved en lempeligere kontrol.

Svar:

Spørgsmål og svar bør ses i sammenhæng. Indledningen til min besvarelse af spørgsmål 30 lyder således: »Jeg er ikke enig i, at lovforslaget medfører mange negative konsekvenser. Tværtimod.« Denne formulering er et direkte svar på spørgsmålet: »Er ministeren enig i, at et review vil afbøde de mange negative konsekvenser, ... som en fuldstændig afskaffelse af revisionspligten kan medføre«.

Spørgsmål 84:

Vil ministeren med baggrund i RS 910 og de i RS 910 90 medtagne eksempler forklare, hvorfor et review "stort set kun kan være en kontrol af revisors eget arbejde i de 83 pct. af B - selskaberne, som betaler deres revisor for at opstille regnskabet?

Svar:

Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål 21, er revisor ved assistance med regnskabsopstilling bl.a. forpligtet til at overveje, om de opstillede oplysninger ser ud til at være dækkende og uden åbenlys væsentlig fejlinformation. Regnskabsopstillingen er baseret på revisors kendskab til virksomheden samt oplysninger fra virksomheden.

Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål 30, er et review i betydelig omfang baseret på forespørgsler og analyser.

En række af de handlinger, der er forbundet med et review, vil derfor allerede i forskelligt omfang være gennemført i forbindelse med assistancen med opstilling af regnskabet.

Spørgsmål 85:

I forlængelse af besvarelsen af spørgsmål 33 bedes ministeren oplyse, om ministeren vil hævde, at man manipulerer groft, hvis man hævder, at "ca. 66 pct. af de selskaber, der handler med udlandet, ønsker på en eller anden måde at bevare revisionspligt"?

Svar:

En sådan påstand vil ikke være korrekt. Som anført i besvarelsen af spørgsmål 33 ønsker 62 pct. af de selskaber, der handler med udlandet, revisionspligten gjort frivillig eller lempet.

I Erhvervs- og Selskabsstyrelsens spørgeskemaundersøgelse svarede selskaber med udlandshandel således på spørgsmålet, om den lovbestemte pligt til revision for B-virksomheder burde gøres enten helt frivillig eller lempes i et eller andet omfang:

1) Nej:	25 pct.
2) Bør gøres frivillig:	32 pct.
3) Bør lempes:	30 pct.
4) Ved ikke:	14 pct.

Baseret på selskabernes kommentarer i spørgeskemaet kan en lempelse f.eks. være:

- en mindre omfattende revisorkontrol (og dermed ikke revision efter årsregnskabslovens og revisorlovens regler)
- en afskaffelse af revisionspligten for de mindste selskaber
- afskaffelse af revisionspligten for B-virksomheder med orden i regnskaberne.

Spørgsmål 86:

I forlængelse af besvarelsen af spørgsmål 35 bedes ministeren oplyse, om ministeren ikke finder, at det er yderst betænkeligt, at Folketinget lovgiver, så det bliver muligt at konstruere sig ud af den revisionspligt, som Folketinget ellers kræver?

Svar:

Som anført i min besvarelse af spørgsmål 35, vil det teoretisk set være muligt at omgå revisionspligten, men i praksis vil det næppe finde sted.

Den underliggende forudsætning bag spørgsmål 35 var en ængstelse for, at enkelte brodne kar vil få urimeligt gunstige vilkår i forhold til det store flertal af ærlige og seriøse virksomheder, idet de enkelte brodne vil kunne konstruere sig ud af revisionspligten.

Som tidligere anført fremgår det imidlertid af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport om revisionspligten, at den eksisterende revisionspligt ikke afskrækker de såkaldte brodne kar fra i dag at gennemføre økonomisk kriminalitet via dannelse af selskaber omfattet af revisionspligt. Det skyldes bl.a., at økonomisk kriminalitet ofte gennemføres i selskaber med så kort levetid, at revisor ikke når at stifte bekendtskab med selskabet, og at transaktioner, der vedrører økonomisk kriminalitet i selskabet, holdes uden for bogføringen og regnskabet.

Det skal sammenholdes med, at oprettelse af flere små selskaber vil have en lang række væsentlige byrdemæssige konsekvenser, der må tages i betragtning. Omkostninger, som de såkaldte brodne kar ikke har noget incitament til at afholde, idet den eksisterende revisionspligt ikke afskrækker dem.

Jeg skal i øvrigt henviser til min tidligere besvarelse af spørgsmål 35.

Spørgsmål 87:

Ministeren bedes i forlængelse af besvarelsen af spørgsmål 17 bekræfte, at minimum 7.000 af de selskaber, der ved lovens gennemførelse fritages for revision, karakteriseres ved, at deres aktivitet er »investering og værdipapirer«, samt at der blandt disse er mange med betragtelige aktiver og væsentlige pengestrømme, samt at disse er karakteriseret ved en lille eller ingen omsætning eller få eller ingen ansatte og dermed undtaget for revisionspligt?

Svar:

Revisionsfirmaet *Mortensen & Beierholm* har for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen foretaget en stikprøve over, hvilke aktiviteter der karakteriserer de ca. 45.000 selskaber, der har en omsætning på under ½ mio. kr. årligt, og som *ikke* via kapitalandele udøver betydelig indflydelse over andre virksomheders driftsmæssige eller finansielle ledelse (holdingselskaber).

Stikprøven gav følgende resultat:

- handel og konsulentvirksomhed:	ca. 13.000 selskaber
- udlejning af ejendom og driftsmidler:	ca. 12.000 selskaber
- investering og værdipapirer:	ca. 7.000 selskaber
- øvrige aktiviteter:	ca. 2.000 selskaber
- uden aktivitet:	ca. 11.000 selskaber

Jeg kan derfor bekræfte, at der i henhold til stikprøveundersøgelsen findes ca. 7.000 selskaber, som karakteriseres af aktiviteten ”investering og værdipapirer”.

Selskabernes balancer varierer, men under alle omstændigheder er der tale om selskaber med små og få aktiviteter. Regnskaberne bliver derfor simple med få regnskabsposter. Normalt vil der højst kunne være én person – ejeren selv – beskæftiget i selskabet. Disse virksomheder fritages derfor ifølge lovforslaget for revisionspligt.

Spørgsmål 88:

Ministeren bedes orientere udvalget, om der i forbindelse med svarene på spørgsmål 44 er indhentet »ekspertbistand« fra et revisorfirma til vurdering af de økonomiske konsekvenser, eller hvordan beregningen ellers er foretaget?

Svar:

Prisen på et review er skønnet af revisorer i en større spørgeskemaundersøgelse, som blev foretaget af revisionselskabet Deloitte i 2003.

Det er Erhvervs- og Selskabsstyrelsens vurdering, at hvis et review forøges med yderligere kontrolhandlinger, må en sådan ordning forventes kun at medføre administrative lettelser af marginal størrelse for de mindre virksomheder. Der er ikke indhentet ekspertbistand i den forbindelse.

Spørgsmål 89:

Når kravet til oplysning af omsætningen forsvinder fra årsrapporten, hvordan vil man så kontrollere, om selskaber uden revisorer reelt er fritaget for revisionspligt? I loven opereres med en omsætningsgrænse, men hvis den ikke opgives, hvordan vil ministeren så kontrollere omsætningen og dermed fastslå, hvem der har revisionspligt?

Svar:

Alle selskaber vil efter lovforslaget fortsat have pligt til at indsende deres årsrapport til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som foretager en stikprøvevis kontrol af de modtagne årsrapporter.

Det vil herunder blive påset, om et selskab, der har fravalgt revision, opfylder kravene herfor. Såfremt størrelsen af omsætningen ikke er oplyst, og denne er afgørende for, om selskabet kan undlade at få foretaget revision, vil Erhvervs- og Selskabsstyrelsen foretage en analyse for at

skønne over omsætningens størrelse. Denne kan bl.a. basere sig på branchekendskab eller andre indikationer, der kan udledes af årsrapporten.

Sådanne analyser foretages allerede i dag, når Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i forbindelse med stikprøvekontroller af modtagne årsrapporter påser, om selskabet aflægger årsrapport efter den korrekte regnskabsklasse. Et selskabs indplacering i regnskabsklasser er således også baseret på størrelsen af omsætning og balance samt antallet af ansatte.

Spørgsmål 90:

I forlængelse af besvarelsen af spørgsmål 17 bedes ministeren oplyse, om ministeren finder det sandsynligt, at en virksomhedsejer, der låner penge af virksomheden, vil skrive i regnskabet, at »jeg ulovligt har lånt penge i kassen?«

Svar:

Som det følger af besvarelsen af spørgsmål 17 bliver Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i dag bl.a. opmærksom på ulovlige aktionærlån gennem henvendelser fra SKAT, eller gennem stikprøveundersøgelser af regnskaber. Virksomhederne vil fortsat være forpligtet til at indsende en retvisende årsrapport til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Regnskabsrådet foreslog i sin rapport om revision af årsregnskabsloven (marts 1999), at der alene skulle oplyses om ulovlige lån i årsrapporten. Justitsministeriet fandt imidlertid, at et sådant oplysningskrav ville stride mod almindelige strafferetslige hensyn (selvinkriminering).

Spørgsmål 91:

Ud over det i besvarelsen af spørgsmål 32 nævnte, er det så ikke korrekt, at i 5 ud af 9 lande med lempelse i revisionspligten gælder lempelserne alene for selskaber af ApS-typen?

Svar:

Da Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til brug for sin rapport om revisionspligten for B-selskaber spurgte de øvrige EU-lande om, hvorvidt - og i givet fald hvordan - de har reduceret revisionspligten, oplyste kun Portugal og Østrig, at reduktionen ikke gælder for aktieselskaber, jf. besvarelsen af spørgsmål 32.

Det fremgår imidlertid af den til udvalget fremsendte rapport fra advokatfirmaet Bech-Bruun om revisormedvirken ved selskabsretlige transaktioner, at i Finland, England, Frankrig, Italien og Irland gælder lempelsen kun for selskaber af ApS-typen.

Man kan dog ikke uden videre sammenligne aktieselskaber i Danmark med f.eks. »public limited companies« i England. I Danmark er der ingen reel forskel på et lille enmandsejet aktieselskab og anpartsselskab, mens et »public limited company« i England er foreholdt store selskaber. Formentlig er der ingen eksempler på et »public limited company«, som opfylder størrelsesgrænserne for at kunne undgå revisionspligt. Antallet af »public companies« udgør da også kun 0,6 pct. af samtlige registrerede selskaber i England.

Spørgsmål 92:

Hvorfor mener ministeren ikke, at et review er anvendeligt, når dette af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens "Rapport om revisionspligten for B-virksomheder (små selskaber)", marts 2005, fremstår som et brugbart alternativ til revisionspligten?

Svar:

Formålet med Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport var at gennemføre en analyse af de samfundsmæssige hensyn bag revisionspligten for små virksomheder i Danmark. På baggrund af analysen konkluderer rapporten, at lovpligtig revision for små selskaber ikke synes at være tilstrækkeligt begrundet til at pålægge dem omkostninger på 1,7 mia. kr.

Rapporten opstiller en række alternativer til afskaffelse eller reduktion af revisionspligten, hvor en review-ordning opregnes som en blandt flere muligheder. Der foretages imidlertid ikke i rapporten nogen egentlig analyse af review-ordningen, men alene en beskrivelse heraf, herunder anføres det, at review kun i begrænset omfang vil bidrage med administrative lettelser til virksomhederne i forhold til en afskaffelse af revisionspligten.

Det fremgår således for eksempel ikke af rapporten, at

- Et review stort set er uden betydning i forhold til skatte- og afgiftslovgivningen
- Selv om der findes en international anerkendt regnskabsstandard for review, ved hverken virksomhederne eller regnskabsbrugerne, hvad et review indeholder, og at
- Ingen af de øvrige EU-lande har indført krav om lovpligtig review for små virksomheder som erstatning for lovpligtig revision.

Hvad angår mine synspunkter vedrørende review-ordning i øvrigt, henviser jeg til min besvarelse af spørgsmål 30, spørgsmål 31 og spørgsmål 76.

Spørgsmål 93:

Ministeren bedes kommentere henvendelse af 28. februar 2006 fra Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR) og Foreningen Registrerede Revisorer (FRR), jf. L 50 - bilag 15.

Svar:

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR) og Foreningen Registrerede Revisorer FRR anfører blandt andet i deres brev til Erhvervsudvalget, at der er behov for en afklaring af en eventuel evaluering, såfremt man lemper revisionspligten. Organisationerne finder det for eksempel afgørende, at revisionen af en eventuel kommende lov rent tidsmæssigt først bør ske efter, at en ordning har været gældende igennem så lang tid, at man kan foretage en reel bedømmelse af konsekvenserne, og at loven efter revisorforeningernes opfattelse derfor bør være en forsøgsordning, der gælder frem til 2010/11.

De to revisorforeninger finder herudover, at der bør ske en klar præcisering i skattekontrolloven, så det fremstår klart, hvilke ekstra kontroller SKAT agter at iværksætte over for selskaber, der fravælger revision.

Jeg vil gerne indledningsvis understrege, at bestemmelsen om evaluering af den foreslåede reduktion af revisionspligten efter høringen blev ændret blandt andet som følge af drøftelser med de to revisorforeninger.

Det fremgår således nu udtrykkeligt af lovforslaget, at bestemmelsen om reduktion af revisionspligten vil blive taget op til revision, og at dette *tidligst* skal ske i Folketingsåret 2009-10.

En samlet evaluering vil naturligvis først ske, når der er tilstrækkeligt grundlag for evalueringen. Hvorvidt dette vil være i folketingsåret 2009/2010 eller i 2010/2011 eller muligvis endda senere, er ikke muligt at sige endeligt på nuværende tidspunkt.

I forhold til den ønskede præcisering i skattekontrolloven kan jeg oplyse, at jeg har forelagt dette spørgsmål for skatteministeriet, der oplyser følgende, som jeg i det hele kan henholde mig til:

»Som det er nævnt i svaret på spørgsmål 81, er en virksomheds oplysning til SKAT om, at revision er foretaget, eller at virksomheden har anvendt anden revisorassistance, ikke et udtryk for det kontrolniveau, som SKAT går ud fra, og som angiver intensiteten af SKATs kontrol i forhold til virksomheden. Oplysningerne anvendes derimod af SKAT som et led i sin risikovurdering. Hvor stor en indsats, der sættes ind over for den enkelte virksomhed, beror helt på konkrete forhold fra virksomhed til virksomhed, herunder af hvilke forhold i virksomheden, som SKAT ønsker at undersøge. Der henvises i den forbindelse til svaret på spørgsmål 11.

På den baggrund må et forslag om lovregulering af SKATs kontrolindsats i forhold til virksomheder, som fravælger revision, afvises.«

Spørgsmål 94:

Ministeren bedes yde teknisk bistand til et ændringsforslag, der ændrer ikrafttrædelsesdatoen til den 1. januar 2007.

Svar:

Det fremgår af spørgsmålet, at ikrafttrædelsen af lovforslaget L 50 om ændring af blandt andet årsregnskabsloven, herunder en reduktion af revisionspligten for de mindste virksomheder, ønskes udskudt til 1. januar 2007.

Det skal indledningsvist bemærkes, at lovforslagets ikrafttrædelse allerede én gang er blevet udskudt. I forlængelse af 1. behandlingen blev ikrafttrædelsen således udskudt med 3 måneder – fra den 1. januar 2006 til 1. april 2006. Det skete for at Folketinget fik bedre tid til at behandle lovforslaget.

Givet den meget grundige udvalgsbehandling, der har været gennemført af lovforslaget og henset til, at der er tale om, at det er frivilligt om den enkelte virksomhed ønsker at benytte sig af muligheden for at fravælge revision, vurderes der ikke at være nogen rimelig begrundelse for, at virksomhederne ikke kan gives denne mulighed fra den 1. april 2006.

De virksomheder, der ikke er klar til eller ønsker at fravælge revision på nuværende tidspunkt, kan bibeholde revision, indtil de eventuelt finder ud af, at andet vil være hensigtsmæssigt for dem. Det bør dog ikke forhindre alle andre virksomheder i at få muligheden for at fravælge revision, hvis de for eksempel mener, at revision ikke er en forretningsmæssig velbegrundet omkostning.

Et ændringsforslag, som betyder en yderligere udskydelse af lovforslagets ikrafttræden, vil derfor ikke være hensigtsmæssigt eller nødvendigt. Jeg kan derfor ikke støtte et ændringsforslag herom.

På baggrund af Erhvervsudvalgets ønske er der imidlertid udarbejdet et udkast til et muligt ændringsforslag om udskydelse af lovforslagets ikrafttrædelse til 1. januar 2007.

1) § 4 affattes således:

»*Stk. 1.* Loven træder i kraft den 1. januar 2007, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Uanset stk. 1 kan virksomhederne anvende bestemmelserne i denne lovs § 1 om ændring af årsregnskabsloven for et regnskabsår, der er startet før den 1. januar 2007, bortset fra de bestemmelser, som er anført i stk. 3.

Stk. 3. Bestemmelserne vedrørende reduktion af revisionspligten i årsregnskabslovens § 135 og konsekvensændringer i forbindelse hermed i § 1, nr. 2, 5, 11 og 48-54 finder anvendelse på regnskabsår, der begynder den 1. januar 2007 eller senere. Bestemmelsen i § 1, nr. 6, om oplysning af fravalg af revision for det kommende regnskabsår, jf. årsregnskabslovens § 10 a, finder dog anvendelse på årsrapporter, der aflægges den 1. januar 2007 eller senere.

Stk. 4. Bestemmelserne i § 3 vedrørende konsekvensændringer i lov om statsautoriserede og registrerede revisorer som følge af reduktion af revisionspligten i årsregnskabslovens § 135 finder anvendelse på regnskabsår, der begynder den 1. januar 2007 eller senere.«

[Ændring af lovens ikrafttrædelsestidspunkt]

Ovenstående er et eksempel på en mulig formulering af en bestemmelse, der indebærer, at lovforslaget først træder i kraft den 1. januar 2007. Som nævnt tidligere finder jeg ikke, at det er hensigtsmæssigt at udskyde lovforslagets ikrafttrædelse. Jeg kan derfor ikke støtte et sådant ændringsforslag.

Spørgsmål 95:

Ministeren bedes yde teknisk bistand til et ændringsforslag, der indebærer, at revisor forpligter sig til - senest 14 dage efter en virksomheds opsigelse af revisionssamarbejdet - skriftligt at meddele dette til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der samtidig gør denne oplysning offentlig tilgængelig.

Svar:

Det foreslås i spørgsmålet, at der indføres en bestemmelse i L 50 vedrørende ændringerne af blandt andet årsregnskabsloven, hvorefter revisor har pligt til skriftligt at meddele til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvis en virksomheds opsigelse af revisionssamarbejdet, og at styrelsen skal gøre denne oplysning offentlig tilgængelig.

Det er min opfattelse, at det hensyn, der ønskes varetaget med den foreslåede bestemmelse, allerede er tilgodeset i de to lovforslag L 50 og L 51. Jeg finder derfor ikke et sådant ændringsforslag for hensigtsmæssigt eller nødvendigt, og kan derfor ikke støtte ændringsforslaget.

I lovforslag L 50 er der en eksplicit lovbestemmelse om, at virksomheder, der har fravalgt revision, skal oplyse dette hvert år i tilknytning til ledelsesberetningen i årsrapporten for det forudgående årsregnskab. Det gælder også det år, hvor beslutningen om fravalg træffes. Det følger desuden af bemærkningerne til bestemmelsen, at oplysning herom skal være tydelig.

Det skal i denne forbindelse erindres, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen offentliggør samtlige årsrapporter.

Hvis et selskab fravælger revision med virkning allerede fra selskabets første regnskabsår, skal dette fremgå udtrykkeligt af selskabets stiftelsesdokument. Dette fremgår eksplicit af L51.

Det fremgår endvidere udtrykkeligt af lovforslag L 51, at et selskab kun skal have en revisor, hvis selskabets årsrapporter skal revideres. Hvis revisor fratræder, skal dette meddeles til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som registrerer dette. I henhold til selskabslovenes almindelige regler skal sådanne ændringer således allerede i dag anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter beslutningen. En tilsvarende regel findes endvidere i revisorloven, hvorefter revisor har forpligtelsen til underrette Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om sin fratreden.

Dette fører til, at hvis en virksomhed har tilvalgt revision af årsrapporterne og derfor har haft en revisor, og virksomheden efterfølgende fravælger revision, skal revisor fratæde, og dette skal meddeles til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som offentliggør dette ved styrelsens registrering.

På baggrund af Erhvervsudvalgets ønske er der imidlertid udarbejdet et udkast til et muligt forslag om indførelsen af udskydelse af lovforslagets ikrafttrædelse.

1) I den under *nr. 48* foreslåede affattelse af § 135 indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8.* Hvis en virksomhed fravælger revision af virksomhedens kommende årsrapporter, og virksomhedens revisor derfor skal fratæde, skal virksomhedens revisor senest 2 uger efter beslutningen give Erhvervs- og Selskabsstyrelsen meddelelse herom, som registrerer dette.«

[Revisors oplysning om fravalg af revision]

Ovenstående er et eksempel på en mulig formulering af en sådan bestemmelse. Som nævnt tidligere finder jeg imidlertid ikke, at en sådan bestemmelse er hensigtsmæssig eller nødvendigt, og kan derfor ikke støtte et sådant ændringsforslag.